

# راهنمای بلوغ دختران در دوران نوجوانی

ویژه خانواده های دارای  
نوجوان اتیسم

puberty guideline for autistic  
girls and their families



**صاحب امتیاز:**  
انجمن خیریه اتیسم ایران

**مؤلفان و مترجمان:**  
سید محمدعلی میری  
مینا عمامی زاده  
زهرا سلطانی فر  
یاس شه بخش  
سیمین بابایی

**ویراستار علمی:**  
دکتر راضیه معصومی

**طراح گرافیک:**  
زهرا حبی

- چگونگی استفاده از این راهنمای آموزشی:**  
راهنمای آموزشی که در اختیار دارید، شامل مجموعه‌ای از محتوای چاپی و الکترونیکی است که به منظور حمایت و ارائه مشاوره‌های لازم به شما مراقبین و خانواده‌ها در جهت توانمندسازی و مدیریت دوران بلوغ نوجوانان دارای اتیسم تهیه شده است.
- این پکیج می‌تواند به آموزش نوجوانان پردازد و یا به آن‌ها در زمینه‌ی مدیریت مهارت‌های خود مراقبتی کمک کند. این پکیج با هدف حمایت از والدین نوجوانان دارای اتیسم در دوره‌ی بلوغ و یا بزرگ‌سالی است که در ادامه راهنمایی‌های مناسب برای استفاده‌ی بهتر از این پکیج را مطالعه می‌کنید:
۱. در انتهای، پیوستی که شامل اطلاعات و منابع بیشتر در رابطه با عنایوین مطرح شده در این کتابچه است را می‌توانید مشاهده کنید.
  ۲. نشانه‌ها، تصاویر و توضیحات پکیج را در دسترس قرار دهید تا بدین‌وسیله بتوانید تغییرات را توجیه کنید و از زمان وقوع آن‌ها آگاه شوید.
  ۳. با مطالعه پکیج اطلاعات بیشتری در مورد بلوغ و بزرگ‌سالی کسب کنید.
  ۴. با استفاده از توضیحات این پکیج، فرزند دارای اتیسم خود و یا افراد مختلف را در فعالیت‌های متنوع شرکت دهید.
  ۵. هنگام ملاقات با پزشک خانواده، متخصص اطفال، معلم‌ها، مراقبین، مبلغین مذهبی (روحانیون) و روان‌شناسان از راهنمایی‌های این پکیج برای حمایت از نیازهای فرزندتان استفاده کنید.

## سخن انجمن اتیسم ایران

اتیسم یک اختلال عصب-رشدی است که در سه سال اول زندگی به صورت یک طیف (خفیف، متوسط یا شدید) بروز می‌کند و مدام‌العمر است. علائم اصلی آن نقص در ارتباطات و تعاملات اجتماعی و بروز رفتارهای کلیشه‌ای و محدودیت در خزانه رفتاری، حرکتی و... می‌باشد. علت اصلی اختلال طیف اتیسم همچنان ناشناخته است. این اختلال در پسران شایع‌تر از دختران است. وضعیت اقتصادی، اجتماعی، سبک زندگی و سطح تحصیلات والدین نقشی در بروز اتیسم ندارد. اتیسم بر روی درک افراد از دنیا و تعاملاتشان با افراد اثر می‌کند. افراد طیف اتیسم، دنیا را متفاوت‌تر از بقیه می‌بینند، می‌شنوند و حس می‌کنند. اتیسم درمان دارویی قطعی ندارد اما با توان بخشی، فرد طیف اتیسم می‌تواند مهارت کسب کرده، به تحصیل پردازد و زندگی مستقلی داشته باشد و همچنین درصدی از این افراد نبوغ خاصی را در موسیقی، نقاشی، ریاضی-محاسبات، حافظه و... از خود نشان می‌دهند. اتیسم به صورت‌های متفاوتی در افراد نمایان می‌شود. بعضی از افراد طیف اتیسم، مشکلات همراه دیگری نیز از جمله کم‌توانی ذهنی، اختلال یکپارچگی حسی، اختلال بیش فعالی، صرع و مشکلات گوارشی دارند؛ که به معنای این است که این افراد نیازمند سطوح حمایتی مختلفی هستند.

انجمن اتیسم ایران اولین تشكل ملی، غیردولتی، غیرانتفاعی، آموزشی، پژوهشی، حمایتی و توان بخشی ویژه اختلال طیف اتیسم در ایران می‌باشد که در سال ۱۳۹۲ با هدف ارتقای کیفیت زندگی افراد طیف اتیسم و خانواده‌های محترم ایشان توسط جمعی از متخصصین، خیرین، علاقه‌مندان و اولیا این کودکان با مجوز رسمی از وزارت کشور به شماره ثبت ۳۳۴۲ و اخذ مجوز از وزارت بهداشت تأسیس شده است.

انجمن اتیسم ایران در راستای ارتقاء سطح دانش و آگاهی جامعه، توانمندسازی والدین، افزایش مهارت و استقلال افراد طیف اتیسم و مطالبه حقوق افراد اتیسم از مسئولین، فعالیت می‌کند.

این سمن با برگزاری کارگاه‌هایی ویژه والدین و کارشناسان، مشاوره تلفنی در تمامی روزهای هفته به والدین، برگزاری کلاس‌های مختلف فردی و گروهی برای کودکان، نوجوانان و بزرگ‌سالان طیف اتیسم، تولید پمپلت، کتابچه، فیلم‌های آموزشی و فصلنامه‌ی آوای اتیسم، شرکت در کنگره‌ها، همایش‌ها و رویدادهای مختلف در جهت ایجاد بستر مناسب فرهنگی و ساختاری برای تلفیق افراد طیف اتیسم در جامعه، در مسیر تحقق اهدافش گام برمی‌دارد.

انجمن اتیسم ایران از کلیه مترجمین، متخصصین، دانشجویان، دانش‌آموزان و همه علاقه‌مندان به این حوزه که می‌توانند به کودکان طیف اتیسم خدمتی را ارائه کنند دعوت به همکاری داوطلبانه می‌نماید.



وَأَشْعِرْ قَلْبَكَ الرَّحْمَةً لِلرَّعِيَّةِ وَالْمَحَبَّةَ لِهُمْ وَاللُّظْفَ بِهِمْ

قلب خود را لبریز ساز از رحمت بر مردم، دوستی ورزیدن با آنان و مهربانی کردن به ایشان.  
امیر المؤمنین علی (ع)

تعالی و تکامل انسانی، رسالتی الهی است که از روز ازل، با عشق بیکران پروردگار، بر عهده‌ی انسان‌ها نهاده شده تا وحدت و یاری یکدیگر، سیمرغ جانشان را به قاف معنا برسانند و استغنا و کمال انسانیت را مجسم سازند؛ بی‌تردید این رسالت به انجام نمی‌رسد مگر با اعتلای رفتار انسانی و مکارم اخلاقی در مسیر تعهد و مسئولیت انسان‌ها، نسبت به خود، جامعه و محیط زندگی ایشان.

در این راستا، سازمان‌های ارش‌آفرین، تکریم هم‌نوعان، ارتقاء سطح رفاه اجتماعی و بسط عدالت در جامعه را به عنوان تعهدی مسئولانه در نظر دارند و بانک پاسارگاد نیز به عنوان یک سازمان ارش‌بنیان و اخلاق‌گرا، گام‌های بلندی در جهت تحقق اهداف والای انسان دوستانه و ایفای مسئولیت‌های اجتماعی خود برداشته است. این بانک با حمایت از فعالان حوزه‌های علمی، فرهنگی، هنری، ورزشی و... و هم‌چنین مشارکت در فعالیت‌های اجتماعی نظیر اهدای تجهیزات بیمارستانی و ساخت بیمارستان، مرکز بهداشت و مدرسه در مناطق کم‌برخوردار توسعه‌ی پایدارکشور را هدف قرار داده و با حضور مؤثرگروه مالی پاسارگاد، به منشاء تحولات تأثیرگذار در بخش‌های مختلف بازرگانی، کشاورزی و خدماتی، صنایع و معادن، نفت و انرژی‌های نو تبدیل شده و کوشیده است با بهره‌مندی از استعداد جوانان بومی در مناطق گوناگون کشور، با رونق تولید و اشتغال‌زاپی، امیدواری، پویایی و سرزنشگی را در دل خانواده‌های ایرانی جاری سازد.

حمایت و مشارکت در تحقق اهداف عالی انجمن اتیسم ایران، در جهت ارتقاء کیفیت زندگی عزیزان دارای اختلال طیف اتیسم و کاهش نگرانی خانواده‌های ارجمندشان، صورت پذیرفته و گروه مالی پاسارگاد، با امانت داری از مهرو لطف پروردگار، ظرفیت‌های خود را به کارگرفته است تا بخشی از دغدغه‌های موجود در خصوص آگاهی بخشی، پرورش مربی و درمان‌گر، هزینه‌های توانبخشی و آموزش، هزینه‌های دارو و درمان و نیازهای ضروری، مهارت آموزشی بزرگسالان اتیسم، پایش سلامت اتیسم، راهاندازی سیستم Help Line، طراحی، تدوین و اجرای سامانه‌ی پذیرش آنلاین و... را کاهش دهد. در این راستا، شرکت نسیم سلامت پاسارگاد در طرح پایش اتیسم، شرکت فناپ در پروژه‌ی بهبود سیستمی انجمن و طراحی نرم‌افزار، دانشگاه خاتم در بحث آموزش و مهارت آموزی و سایر شرکت‌های گروه مالی در دیگر زمینه‌های ضروری ذکر شده، ایفای نقش کرده‌اند.

امید است این حضور مسئولانه، مایه‌ی دلگرمی و بهروزی هم‌میهان‌مان باشد و در سایه‌ی همت و دعای خیر مردمان خوب سرزمینمان، بهار آبادانی و سازندگی در این مرزو بوم پرگهر جاودان گردد.

«بانک پاسارگاد حامی انجمن اتیسم»

## فهرست

۶	مقدمه
۷	دوره‌ی بلوغ در مقایسه با نوجوانی
۹	تغییرات بدن
۹	تغییرات بدن-راهنمای برقراری ارتباط
۱۰	بهداشت و خود مراقبتی
۱۱	بهداشت عمومی
۱۲	عرق و بوی نامطبوع بدن
۱۲	استفاده از مام‌ها
۱۳	اصلاح کردن
۱۴	خود مراقبتی و مداخلات کاردرمانی و روان‌شناسی
۱۵	عادت ماهیانه
۱۸	پد یا نوار بهداشتی چیست؟
۱۹	عمومی یا خصوصی؟
۲۴	لمس بخش‌های خصوصی
۲۴	امنیت: غریب‌های والد به والد، در امنیت بودن:
۲۵	برنامه‌ریزی برای امنیت نوجوانانی که فرار می‌کنند
۲۷	تأمین امنیت در فضای اینترنت
۳۱	ضمایم
۳۳	

## مقدمه

همان طور که دوران بلوغ، دورانی سرشار از احساسات ضد و نقیض برای والدین و نوجوانان است می‌تواند دوره‌ی سربلندی، افتخار و دوره‌ای سرشار از حس نگرانی و سردرگمی نیز باشد. برای نوجوانانی که در آستانه‌ی دوره‌ی بلوغ قرار دارند درک تغییرات گستردگی این دوران امری دشوار محسوب می‌شود. همچنین، والدین مطمئن نیستند که از چه طریقی باید این تغییرات را برای فرزندشان توضیح دهند.

مسلمان‌والدین نوجوانان دارای اتیسم این دشواری را بیشتر احساس می‌کنند. تغییرات فیزیکی و عاطفی نوجوان منطبق با رشد تحصیلی و اجتماعی وی صورت نمی‌گیرد. والدین باید توانمندی و اعتماد به نفس لازم برای صحبت در زمینه‌ی بلوغ و تمایلات جنسی و همچنین آموزش مهارت‌های مهم زندگی از جمله رفتارهای مناسب در مکان‌های عمومی و خصوصی، تغییرات طبیعی بدن، روابط اجتماعی و عاشقانه‌ی صحیح را داشته باشند.

نکته‌ی مهمی که باید همواره به خاطر داشته باشید این است که در حالی که نوجوانان دارای اتیسم در مسائل مختلف، فرآیند رشدی متفاوتی را طی می‌کنند اما بدن آن‌ها همانند دیگر نوجوانان رشد می‌کند. هر دختر و پسری تغییرات جسمی دوران بلوغ را در بدن خود مشاهده می‌کند و این مسئله ربطی به وجود یا عدم وجود اختلال اتیسم در فرد ندارد. نوجوانان دارای اختلال اتیسم عکس العملی منحصر به فرد نسبت به دیگر همسالان خود در مواجهه با تغییرات بدن خود نشان می‌دهند ولی آن‌ها به راهنمایی‌های بیشتری برای گذر از این دوره احتیاج دارند.

تمامی والدین درنهایت با چالش نحوه‌ی آموزش مسائل مربوط به بلوغ و تغییرات طبیعی بدن روبه‌رو خواهند شد؛ اما والدین افراد دارای اتیسم علاوه بر راهکارهای موجود به راهنمایی‌های بیشتری برای گذر از این مرحله نیاز دارند. هدف ما از انتشار این راهنمایی‌هایی در زمینه‌ی بلوغ است که می‌تواند برای والدین و نوجوانان دارای اتیسم که در آستانه‌ی بلوغ قرار دارند بسیار مفید و کاربردی باشد. همچنین امیدواریم این پکیج با افزایش سطح آگاهی و توانایی‌های خانواده به آن‌ها در پذیرش این تغییرات و طی کردن هر چه بی چالش تر دوران بلوغ کمک کند.

این مجموعه نتیجه‌ی همکاری والدین کودکان (در آستانه‌ی بلوغ) و نوجوانان دارای اتیسم، درمانگران و کارشناسان آموزشی و پژوهشی و متخصصان حوزه‌ی سکسولوژی در زمینه‌ی اتیسم است. هدف از تهیه‌ی این مجموعه فراهم آوردن اطلاعات کلی در زمینه‌ی بلوغ و بزرگسالی است که این مهم با مشارکت طیف گسترده‌ای از والدین محقق شده است. مطلع شدیم که بسیاری از والدین با چالش‌های جدی‌تری که در این پکیج به آن‌ها اشاره‌ای نشده است، روبه‌رو هستند. شایان ذکر است که مشکلات یادشده تنها به تمایلات جنسی و برنامه‌های خانوادگی محدود نمی‌شود؛ بنابراین این مسئله را در نظر داشته باشید که این پکیج نمی‌تواند جایگزین مناسبی برای حمایت‌های فردی در مواجهه با چالش‌های مخصوص هر نوجوان در این دوران باشد. همچنین این مجموعه نباید جایگزین مشاوره با روان‌پزشک، روان‌شناس، ارائه‌دهنده‌گان خدمات بهداشتی در مدرسه و یا درمانگران باشد. اگر چنانچه به مشاوره‌ی فردی در زمینه‌ی بلوغ نوجوان اتیسم خود نیاز دارید لطفاً با انجمن اتیسم ایران تماس بگیرید.

دکتر راضیه معصومی

فوق دکتری سکسولوژی ایران، دکتری تخصصی سلامت باروری و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

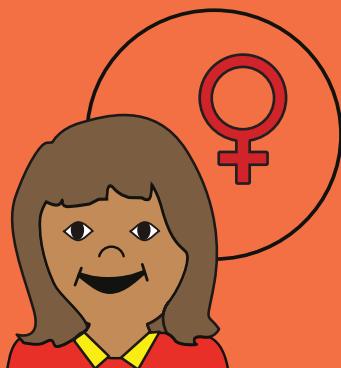
آیا می‌دانستید؟

بسیاری از والدین برای تهیه و تولید این مجموعه داوطلب شدند. شما می‌توانید از زبان خودشان از تجربیات شخصی و راهنمایی هایشان بهره‌مند شوید.

## دوره‌ی بلوغ در مقایسه با نوجوانی



بلوغ و نوجوانی مفاهیمی بسیار گول زننده هستند. باور کنید که این دو اشاره به موضوعی واحد ندارند و لزوماً در یک‌زمان رشدی اتفاق نمی‌افتد. قبل از موشکافی دقیق مسائل، ابتدا به تعریف دقیق این دو اصطلاح می‌پردازیم.



**بلوغ** به تغییرات فیزیکی در بدن فرد اطلاق می‌شود که درنهایت موجب توانایی تولیدمثل می‌شود.

**نوجوانی** دوره‌ی تغییرات حسی و اجتماعی میان کودکی و بزرگسالی

تفاوت میان این دو دوره را به خاطر بسپارید به خصوص زمانی که فرزند دارای اتیسم شما در آستانه‌ی بلوغ قرار دارد. افراد دارای اتیسم معمولاً با تأخیر در رشد مهارت‌های اجتماعی و حسی روبرو هستند. معمولاً آن‌ها تغییرات مربوط به دوره‌ی جوانی را تا انتهای نوجوانی و یا سن بیست‌سالگی تجربه نمی‌کنند. اما آن‌ها تغییرات مربوط به دوره‌ی بلوغ را همانند دیگر همسالان خود در یک دوره‌ی زمانی مشخص که معمولاً از سن ۱۰ و یا ۱۱ سالگی آغاز می‌شود، تجربه می‌کنند.

این مسائل به چه معناست؟

در بسیاری از نوجوانان دارای اتیسم بلوغ جنسی و فیزیکی با بلوغ احساسی، اجتماعی و فیزیولوژیکی همراه نیست و آن‌ها به خوبی این احساسات را درک نمی‌کنند.

## تجربیات والدین در خصوص تغییرات فیزیکی



بخش‌های مختلف  
بدن را به فرزندتان  
آموزش دهید.

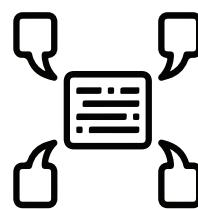
از کلمات ساده و قابل فهم برای نام بردن قسمت‌های بدن (مثل واژن، تخمدان) و عملکردهای بدن (مثل ادرار کردن، پریود و عادت ماهیانه) استفاده کنید. این امر منع از گیج شدن فرزندتان می‌شود و به وی کلماتی می‌دهد که بعداً در زمان یادگیری درباره بلوغ، نظافت و تولید مثل بتواند از آن‌ها استفاده کند.

از ضمیمه‌ی آموزش بخش‌های بدن برای آموزش اسامی قسمت‌های مختلف بدن و نحوه تغییرات آن در طی بلوغ استفاده کنید.



زود شروع کنید:

قبل از این‌که علائم واضح بلوغ آشکار شوند، با دختر خود صحبت کنید.



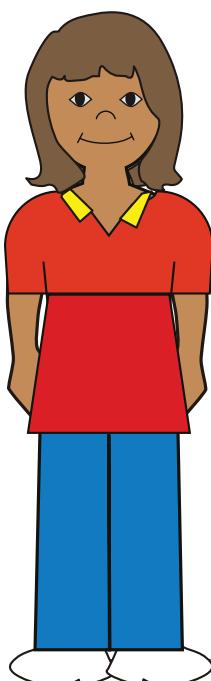
از روش‌های مختلف  
کمک بگیرید.

شما با روش‌هایی که فرزندتان بهتر یاد می‌گیرد، آشنایی دارید. به شکلی که سایر موضوعات مهم را به فرزندتان آموزش می‌دهید، در مورد بلوغ هم به همان شکل با فرزندتان صحبت کنید. برای مثال،

- اگر فرزندتان مسائل را با تکرار بهتر یاد می‌گیرد، اطلاعات را به مطالب ساده تقسیم کنید و آن‌ها را مرور کنید.

- اگر فرزندتان با تصاویر بهتر آموزش می‌بیند، از ابزارهای تصویری یا داستان استفاده کنید. با این روش‌ها نوجوان مطالبی را که در آن‌ها مشکل است، راحت‌تر یاد می‌گیرد.

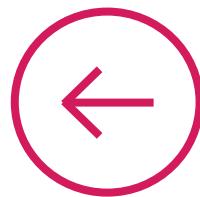
از روش‌هایی که برای آموزش قسمت‌های مختلف بدن در ضمیمه قرار دارد، استفاده کنید. از آن‌ها یاده بگیرید و به شکلی که مناسب مهارت‌های یادگیری فرزندتان است آن‌ها را تغییر دهید.



با پزشک، معلم یا  
مشاور صحبت کنید و از  
آن‌ها راهنمایی بگیرید.

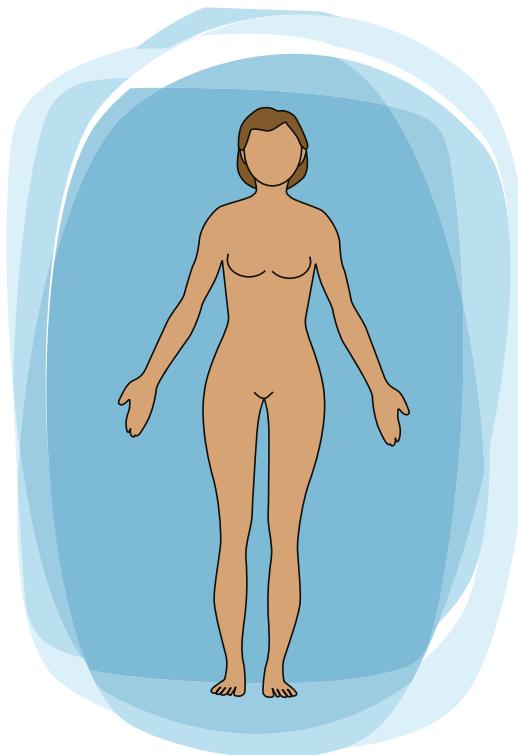
ضمیمه‌ی آموزش بخش‌های بدن را ببینید.

## تغییرات بدن



قبل از شروع بلوغ در فرزندتان این امکان را برای او فراهم کنید تا مراحل تغییرات بدن خود را بهخوبی درک کند. علائم بلوغ در پسران در سنین ۱۱ یا ۱۲ سالگی آشکار می‌شود. در دختران این تغییرات کمی زودتر از پسران در حدود ۹ یا ۱۰ سالگی آغاز می‌شود.

بهخوبی این موضوع را درک می‌کند بنابراین او آمادگی لازم برای این تغییرات را دارد.



کاملاً طبیعی است که صحبت کردن با نوجوانان در مورد بدنشان برای والدین امری سخت به نظر برسد. برای کاستن از دشواری این مسئله صحبت‌های همسر، فرزند بزرگتر، خویشاوندان و دوستان خود در زمینه‌ی ارزش‌های خانوادگی را در نظر بگیرید و سعی کنید راهی بیابید تا این ارزش‌ها را به فرزندتان منتقل کنید. مشخص کردن ارزش‌های خانوادگی (عدم برقراری رابطه‌ی جنسی قبل از ازدواج) می‌تواند تعاملات میان شما و فرزندتان را در مسیری درست قرار دهد و از قبل شما را برای سوالات احتمالی آماده کند.

شاید تنها چیزی که به اندازه‌ی تعیین چارچوب ارزش‌ها حائز اهمیت است درک این مسئله است که تغییر در بدن فرد نتیجه‌ی بلوغ است. یکی از اصلی‌ترین مسائل در زمینه‌ی بلوغ، آموزش تغییراتی است که در بدن دخترتان شکل می‌گیرد. اطمینان حاصل کنید که طرز بیانتان کاملاً شفاف است و نوجوان

## تغییرات بدن-راهنمای برقراری ارتباط

با استفاده از تصاویری که در این پکیج ارائه شده است، شروع کنید. سپس می‌توانید از منابع دیگر از جمله خانواده، دوستان و یا دیگر روش‌ها که متناسب با سن، توانایی‌ها و نیازهای فرزندتان است، بهره‌مند شوید.

شروع یک مکالمه در مورد تغییرات بدن دشوار است. نمی‌دانید از کجا باید شروع کنید؟ در این قسمت نمونه‌ای ارائه شده است تا به شما در این زمینه کمک کند. (شما می‌توانید با توجه به زمان بلوغ و مهارت صحبت کردن نوجوانتان در آن تغییراتی ایجاد کنید.)

## استفاده از سوتین

در ابتدای شروع کنید برای شروع و عادت دادن دخترتان به استفاده از سوتین از زیرپیراهنی رکابی، زیرپوش‌های زنانه و یا نیم‌تنه‌های ورزشی استفاده کند.

راحتی لباس‌زیر را در نظر بگیرید: در صورتی که ستن سوتین‌هایی باشد دشوار است، به دنبال سوتین‌هایی باشد که از جلو باز می‌شوند و یا به راحتی قابل استفاده باشند. سعی کنید از سوتین‌های بدون فنر استفاده کنید همچنین نوع پارچه لباس‌زیر بسیار مهم است. حتماً دخترتان را همراه خود به فروشگاه ببرید تا تمامی انتخاب‌ها را بررسی کند. برای انتخاب لباس‌زیر مناسب و یا لباس‌زیر مخصوص با کاردمانگر او مشورت کنید. همچنین می‌توانید برای آموزش مراحل پوشیدن سوتین از کاردمانگر خود راهنمایی بگیرید.

ممکن است برای یادآوری پوشیدن سوتین در هنگام تعویض لباس به راهنمای تصویری و یا چک‌لیست (فهرست فعالیت‌ها) نیاز داشته باشد.

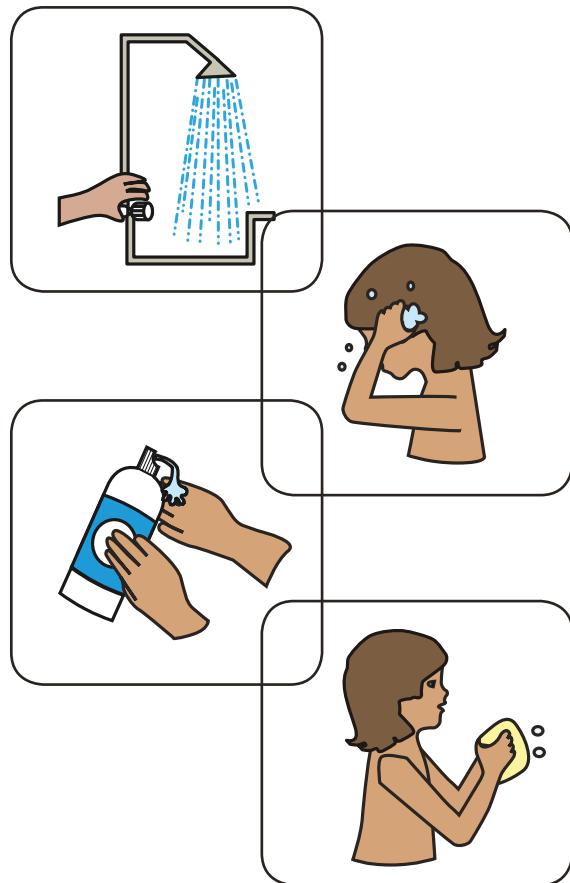
## بهداشت و خود مراقبتی

با شروع دوران بلوغ مسائل زیادی پیش روی نوجوان قرار می‌گیرد که باید آن‌ها را درک کند. بسیاری از نوجوانان دارای اتیسم در پی تغییر در مسائل بهداشتی و خود مراقبتی که یکی از ضروری‌ترین فاکتورهای مربوط به دوره‌ی بلوغ است با چالش‌های اساسی روبرو هستند. در ادامه چند مورد از این تغییرات و همچنین ایده‌هایی برای کمک به فرزندتان برای روبرو شدن با آن‌ها ارائه شده است.

میخواه در مورد چیزهایی که برای همه، حتی خود من هم اتفاق افتاده، صحبت کنم. بدن افراد بالا رفتن سن دچار تغییراتی می‌شه و من حالا می‌خواه در این مورد با تو صحبت کنم تا تو بدونی که زمانی که تغییرات ایجاد می‌شه چه اتفاقی می‌افته. این مسئله به صورت یکسانی در افراد مختلف اتفاق نمی‌افته و این کاملاً طبیعیه. چیزی که مهمه اینه که ما باید با هم صحبت کنیم تو باید بدونی که هر سؤالی که بخواه می‌تونی از من بپرسی.

برای نوجوانان دارای طیف اتیسم که ارتباط کلامی کمی دارند، اطلاعات را در سطح فهم آن‌ها بیان کنید و از راهنمایی‌های تصویری بهره بگیرید. با بیان چنین عبارت‌هایی شروع کنید: «این یه قانونه که بدن تو تغییر می‌کنه و حالا می‌خواه این تغییرات رو به تون شون بدم. بدن هرکسی با بالا رفتن سن دچار تغییر می‌شه. بدن تو هم مثل این نشان دادن تصاویر) تغییر می‌کنه. این مسئله باعث می‌شه که بدن‌ت مثل یک فرد بالغ بشه مثل خودم (و یا هر کس دیگری)»

## بهداشت عمومی



با آغاز دوره‌ی بلوغ، جوش‌ها و پوست چرب و عرق کردن در فرد نمایان می‌شود. ممکن است فرزنداتان نیاز داشته باشند برای تمیز نگهداشتن بدنشان هر روز حمام کنند. اغلب نوجوانان دارای اتیسم از تأثیرات منفی اجتماعی عدم رعایت بهداشت آگاه نیستند و لازم است در مورد علت استحمام روزانه صحبت کنید. داستان‌های اجتماعی روش مناسبی برای نشان دادن اهمیت رعایت بهداشت فردی است. در صورتی که فرزندتان تمایلی به حمام رفتن ندارد شما باید با اعلام برنامه‌ی حمام روزانه به صورت یک قانون و یا استفاده از چکلیست‌ها و علائم حمام کردن، شستن کل بدن، استفاده از صابون و یا شامپو را به او یادآوری کنید. در این سن نظارت بر نحوه استحمام کردن فرزندتان بسیار دشوار است.

## حمام کردن

بهمنظور تشویق نوجوان برای رعایت بهداشت می‌توانید از راهنمای مرحله به مرحله حمام کردن (مطابق تصویر) استفاده کنید. این راهنما می‌تواند به عنوان کارت‌های یادآوری و یا کمک تصویری مورد استفاده قرار گیرد.

فایل ضمیمه: [تشویق به رعایت بهداشت راهنمای تصویری حمام کردن](#)

۱. لباس‌ها را از تن در بیار
۲. دوش آب را باز کن
۳. زیر دوش آب قرار بگیر
۴. تمام بدن را بشوی
۵. کف و صابون را از سطح پوست و موی خود بشوی
۶. شامپو را داخل دستت بریز
۷. شامپو را به موها بمال
۸. موها را آبکشی کن
۹. شیر آب را بیند
۱۰. با استفاده از حوله خود را خشک کن
۱۱. از خوشبوکننده‌ها استفاده کن
۱۲. لباس‌های تمیز خود را به تن کن
۱۳. یک کار خوب انجام دادی.

کیف لوازم بهداشتی درست کنید.

کیف‌های بهداشتی برای امور مختلف بسازید. می‌توانید از جعبه‌های قدیمی کفش، بسته‌های پلاستیکی یا سبد استفاده کنید. اجازه بدھید فرزندتان جعبه را انتخاب کند. روی جعبه تصویر یا لیست محتويات جعبه و تصویری از فعالیت (مثل اصلاح) را قرار دهید. می‌توانید از تصاویر ضمیمه‌ی تشویق به نظافت برای ساختن بسته‌ی نظافت استفاده کنید. مثال‌هایی از بسته‌ی نظافت و محتويات آن‌ها را می‌توانید ببینید:

- حمام: شامپو، نرم‌کننده، صابون، شوینده‌ی صورت، لیف

- دندان: مسوک، خمیر دندان، نخ دندان، دهان‌شویه - اصلاح: تیغ، کرم اصلاح، تصویری از قسمت‌هایی که باید اصلاح شوند

- روال صبح: لوسيون بدن، مام، کرم صورت، برس مو

## عرق و بوی نامطبوع بدن

فعالیت غدد عرق طی بلوغ افزایش می‌یابد، بنابراین مهم است که به دختران آموزش دهیم که بوی نامطبوع بدن را با استفاده از مام، تعویض روزانه لباس‌ها، شستشوی هفتگی لباس‌های کشیف و تمیز نگهداشتن بدن خود، کنترل کنند.

### استفاده از مام‌ها

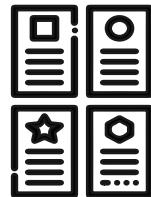
اضافه کردن یک فعالیت جدید به فعالیت‌های روزمره‌ی فرد دارای اتیسم ممکن است کمی دشوار باشد. ممکن است در حال حاضر فرزندتان به خوبی توانایی انجام فعالیت‌های روزمره تعیین شده را داشته باشد. این مسئله زمانی که فرزندتان در حال پردازش واقعی مربوط به دوره‌ی بلوغ از جمله تغییرات بدن است، بسیار اهمیت می‌یابد. انواع مختلف مام‌ها و مام‌های ضد تعریق را امتحان کنید (چسب، ژل و اسپری). اجازه دهید فرزندتان مناسب‌ترین مورد را انتخاب کند زیرا درنهایت این مسئله موجب می‌شود که تمایل بیشتری برای استفاده از آن را داشته باشد. بسیاری از نوجوانان زمانی که حق انتخاب داشته باشند عملکرد بهتری خواهند داشت. همچنین ممکن است لازم باشد یک راهنمای تصویری را روی مام فرزندتان بچسبانید. می‌توانید استفاده از مام را به عنوان یک قانون جدید در خانواده اعلام کنید و یا تا زمانی که فرزندتان آن را به عنوان فعالیت روزمره بپذیرد برای استفاده از آن جایزه تعیین کنید.



ابزارهای تصویری  
خود را فراموش  
نکنید

از چکلیست‌ها و داستان استفاده کنید تا مراحل تمیز کردن بدن خودشان و علت آن را یادآوری کنید.

در ضمیمه‌ی تشویق به نظافت نمونه‌ای از یک داستان در مورد عرق و بوی نامطبوع بدن را ببینید.



جدول اقدامات

اگر فرزندتان نیاز دارد که مرحله‌ی بعد از شستشو به او یادآوری شود از جدول اقدامات استفاده کنید که نشان می‌دهد مرحله و اقدام بعد چیست؛ مثل شامپو زدن و آبکشی، بخش‌های قابل شست و شوی بدن با صابون. این جدول را لمینیت کنید یا سطح آن را با لایه‌ای پلاستیکی بپوشانید تا بتوانید آن را در حمام آویزان کنید. همچنین می‌توان از تصویر اقدامات یا عروسک کاغذی لمینیت شده استفاده کرد که هر قسمت بدن را جدا و شماره‌گذاری کنید. عروسک را به دیوار حمام وصل کنید. فرزندتان می‌تواند بعد از شستن هر قسمت از بدن خود، همان بخش از بدن عروسک را در یک جعبه با عنوان «شسته شده» قرار دهد.

- خیلی بو می دهد : فرزندتان را در خرید محصولات بهداشتی بهویژه مواد معطر دخیل کنید. بعضی نوجوانان با بوهای قوی اذیت می شوند و ترجیح می دهند از محصولات بدون بو استفاده کنند. بسیاری از محصولاتی که برچسب «پوستهای حساس» دارند، بدون بو هستند.

**موانع:** اگر استفاده از مام ازنظر فیزیکی برای فرزندتان سخت است انواع دیگری مثل اسپری یا لوسيون را امتحان کنید.

- اگر به دلیل اختلالات حرکتی، حمام کردن به تنها یی برای فرزندتان سخت است از ابزارهای کمکی مثل صندلی حمام، دوش قابل جایی، دستکش های شستشو شو یا دستگیرهای شستشوی قابل گسترش استفاده کنید.

## موهای بدن و اصلاح

### تاریخ های اصلاح را برنامه ریزی کنید

اگر فرزندتان می تواند اصلاح کند یا با کمک این کار را انجام می دهد؛ از یک تقویم به همراه تصویر و علامت استفاده کنید که تاریخ اصلاح و زمان تعویض تیغ اصلاح را به او یادآوری کنید.

موهای بدن دختران در دوران بلوغ رشد می کنند و دستخوش تغییر می شود. تصویری از بدن یک زن تهیه کنید و به کودک آموزش دهید که در کدام قسمت ها موهای زائد بدن رشد می کند و او را برای دوران بلوغ آماده کنید. بعضی نوجوانان و بزرگسالان موهای بدن خود را اصلاح می کنند.

### مقدار کرم اصلاح را محدود کنید

اگر فرزندتان در کنترل مقدار کرم یا باز کردن پوشش کرم اصلاح (موبر) مشکل دارد، بسته های مسافرتی کرم های اصلاح را امتحان کنید.

### شبیه سازی اصلاح

اجازه دهید دخترتان شما یا خواهر بزرگترش را در هنگام اصلاح مشاهده کند و مراحل اصلاح را لیست کنید. او را تشویق کنید که مرحله به مرحله با شما تمرين کند. برای او در یک جدول تصویری مراحل را بنویسید یا از هر مرحله عکس بگیرید. برای یادآوری مکان هایی که باید اصلاح شوند و مکان هایی که نباید اصلاح شوند، از یک تصویر یا نقاشی بدن استفاده کنید و مکان هایی که باید اصلاح شوند را رنگ آمیزی یا شماره گذاری کنید.

### تیغ مناسب انتخاب کنید

اگر تیغ های سنتی را ترجیح می دهید از کاردeman فرزندتان در خصوص وزن مناسب تیغ ریش تراشی برای استفاده هی راحت تر فرزندتان سؤال بپرسید.

تصریه: در افراد با مشکلات شدید والدین بهویژه والد هم جنس وظیفه ای این کار را بر عهده دارد

## خودمراقبتی و مداخلات کاردرمانی و روان‌شناسی

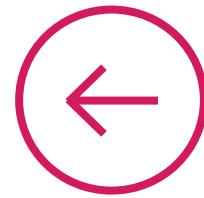
بسیاری از نوجوانان دارای اتیسم برای پذیرش و کنار آمدن با تغییرات ایجاد شده در بدنشان به کمک نیاز دارند. یک کاردرمانگر یا روان‌شناس نوجوان انتخاب مناسبی است تا با کمک او با بسیاری از این تغییرات روبرو شوید. کاردرمانی و روان‌شناسی بر مهارت‌های خود مراقبتی، افزایش کارایی فرد و حس آرامش مشابه حوزه‌های دیگر تمکن دارد. برای نوجوانانی که در آستانه‌ی ورود به بزرگ‌سالی هستند برنامه‌های آموزشی باید شامل موارد زیر باشد: توانمندسازی افراد در زمینه‌ی بهداشت به‌طور مستقل، لباس پوشیدن، خوابیدن، بهداشت جنسی، انجام فعالیت‌های روزمره، فعالیت‌های داوطلبانه، کار کردن به ازای دریافت مزد، تعاملات اجتماعی با دوستان، همسالان و همکاران و یا خانواده. یک کاردرمانگر یا روان‌شناس همکاری چندجانبه‌ای با خود فرد و خانواده او دارد و با آگاهی از اولویت‌های خانواده‌ی شما می‌تواند اهداف و راهکارهای مناسب فرزندتان را رائمه دهد.

در ادامه جدولی که قبلاً توسط «نجمن اتیسم امریکا» تهیه شده است را در اختیار شما قرار خواهیم داد. این جدول می‌تواند به عنوان یک راهنمای تصویری به شما کمک کند تا تصمیم بگیرید که آیا به راستی کاردرمانی راه حل مناسبی برای خانواده‌ی شماست و می‌تواند مفید باشد.

راهکارهای آموزشی چگونه می‌تواند در طول بلوغ کمک‌کننده باشد؟

نوع فعالیت	نمونه‌هایی از اهداف	راهکارها چطور می‌تواند کمک‌کننده باشد؟
 نمایه‌هایی از اهداف	 نمونه‌هایی از اهداف	<ul style="list-style-type: none"> <li>- افزایش آگاهی فرد در زمینه‌ی بهداشت فردی مناسب</li> <li>- افزایش آستانه‌ی تحمل فرد در مقابل حساسیت ناشی از موارد بهداشتی و خود مراقبتی</li> <li>- استقلال فردی در زمینه‌های مختلف از جمله لباس پوشیدن، بهداشت، حمام کردن، اصلاح کردن، فعالیت‌های مرتبط با بهداشت بانوان (قاعدگی...)</li> <li>- کاهش وابستگی فرد به والدین در انجام فعالیت‌های خود مراقبتی</li> <li>- افزایش استقلال فردی هنگام استفاده از ابزارهای خود مراقبتی به عنوان مثال مامها و وسایل بهداشتی بانوان.</li> </ul>
 نمایه‌هایی از اهداف	 نمایه‌هایی از اهداف	<ul style="list-style-type: none"> <li>- آموزش قوانین مخصوص روابط اجتماعی</li> <li>- فراهم آوردن شرایطی برای تمرین روابط اجتماعی</li> <li>- افزایش سطح آگاهی فرد در مورد محیط‌های اجتماعی مختلف و رفتار متناسب با هر محیط مثل عینک</li> <li>- رفتار مناسب هنگام قرار ملاقات</li> <li>- در ک این مسئله که کدام عملکرد مناسب چه موقعیت مکانی است (در آغوش کشیدن و بوسیدن)</li> </ul>

## عادت ماهیانه



دختر شما همانند تمامی دختران تغییرات بسیاری را در دوره‌ی بلوغ تجربه خواهد کرد. اولین تجربه‌ی عادت ماهانه برای او مهم‌ترین اتفاق این دوره محسوب می‌شود. اختلال اتیسم زمان شروع قاعده‌گی را تحت تأثیر قرار نمی‌دهد بنابراین بسیاری از دختران دارای اتیسم بین ۹ تا ۱۱ سالگی اولین پریود خود را تجربه می‌کنند.

از آنجایی‌که تعیین زمان دقیق اولین پریود دخترتان غیرممکن است، شما باید با در نظر گرفتن سطح فهم و شخصیت و اولویت‌های شخصی او زمان مناسبی را برای صحبت کردن در این مورد انتخاب کنید. به خاطر داشته باشید که افراد دارای اتیسم به زمان بیشتری برای تطبیق با تغییرات دوران بلوغ و اطلاعات جدید نیاز دارند. همچنین گاهی ممکن است روی برخی اتفاقات غیرمنتظره و یا هراس‌آور تمرکز کنند. از آنجایی‌که اولین دوره قاعده‌گی حدود ۱۲ تا ۱۸ ماه پس از رشد سینه‌ها اتفاق می‌افتد، در دوره‌ی زمانی که او به استفاده از سوتین عادت می‌کند زمان مناسبی برای صحبت کردن در مورد قاعده‌گی است.

این مسئله که پیش از وقوع اولین قاعده‌گی دخترتان را برای این موضوع آماده کرده باشید، بسیار مهم است. مطمئن شوید که زمان مناسبی برای صحبت کردن در رابطه با این موضوع انتخاب کرده‌اید. زمان مناسبی برای گفت‌و‌گو انتخاب کنید تا میزان اضطراب و استرس دخترتان به حداقل برسد و همچنین توانایی دخترتان برای پردازش این اطلاعات در بالاترین سطح باشد. یک روش کلی در این مورد وجود ندارد و شما باید با تکیه‌بر آگاهی خودتان درست‌ترین انتخاب را داشته باشید.

از موقعیت‌های پیش رو استفاده کنید: زمانی که پدهای بهداشتی می‌خرید و با چنین محصولاتی روبرو می‌شوید سعی کنید که بحثی را در زمینه‌ی قاعده‌گی آغاز کنید.

از کلمات رایج و مصطلح استفاده کنید: برای پاسخ به سوالات دخترتان از زبان ساده و اصطلاحات رایج استفاده کنید (سینه‌ها، پد بهداشتی، واژن ...)

استفاده از روش‌های آموزشی مناسب دخترتان: برای آموزش قاعده‌گی از روش موردعلاقه‌ی دخترتان استفاده کنید. به عنوان مثال اگر دخترتان با استفاده از تصاویر مطالب را بهتر یاد می‌گیرد این روش را جایگزین داستان و یا تهیه‌ی لیست کنید.

از یک متخصص کمک بگیرید: از پزشک دختر خود برای آموزش مسائل مربوط به تغییرات بدن و قاعده‌گی کمک بگیرید.

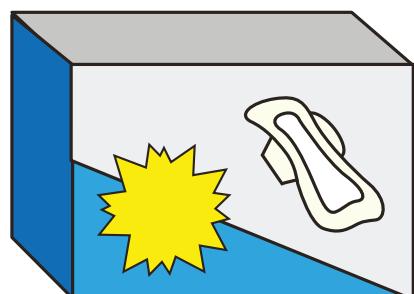
## چه احساسی خواهد داشت:

به او توضیح دهید که خانم‌ها در این دوران ممکن است احساسی کاملاً متفاوت داشته باشند. ممکن است احساس خستگی کنند و بدخلخون به نظر برسند. ممکن است در ناحیهٔ شکم دچار درد و تورم شوند. برای بیان احساسات دخترتان راهکاری به او ارائه دهید. به او آموزش دهید که چطور با استفاده از تصاویر، نقش بازی کردن و نشانه‌ها شدت درد خود را بیان کند. در مورد علائم دخترتان با پزشک او مشورت کنید.

با چه کسانی در این مورد می‌تواند صحبت کند: به او آموزش دهید که قاعده‌گی امری خصوصی است. به او بگویید که می‌تواند با والدین، پزشک و یا پرستار خود در مدرسه صحبت کند. به او آموزش دهید که نباید با پسرها، غریبه‌ها و دوستان نه‌چندان صمیمی در این رابطه صحبت کند.

چطور این مسئله را از غریبه‌ها پنهان نگه دارد: برای دخترتان راهی بیایید که چطور بدون اطلاع دیگران پدهای بهداشتی را به مدرسه ببرد. برای دخترتان کیفی تهیه کنید که علاوه بر زیبایی لوازم بهداشتی او را از دید دیگران پنهان کند و همچنین بهراحتی قابل استفاده باشد. او می‌تواند این کیف را در کوله‌پشتی، کمد مدرسه و یا نزد مسئول بهداشت مدرسه نگه‌داری کند و در هنگام نیاز از آن استفاده کند.

زمانی که برای صحبت کردن با دخترتان آماده شدید،  
باید در مورد برخی مسائل حائز اهمیت گفت و گو کنید.



### (اولین بار)

که عادت ماهیانه شد، باورش

برایش خیلی سخت بود و اصلاً قبول نمی‌کرد و مدام

گریه می‌کرد. ولی با گذشت زمان و توضیحات من و دختر بزرگم

تا حدودی قبول کرد که باید این مسئله را بپذیرد. امروز با گذشت سه

سال توanstه با این موضوع کnar بیاید و زمان پریود به من می‌گوید که عادت

شده است و شکر خدا از تنشی‌های اولیه کم شده و با این موضوع کnar آمده است.

از نظر دارو احساس درد نداشته و قرصی مصرف نکرده، شاید به خاطر این بوده که در

بیشتر اوقات سال شیره و اراده

مصرف می‌کند. در مورد نوار بهداشتی از ابتداء سخت می‌پذیرفت و اصلاً دوست

نداشت و بیشتر مشکلش با این مسئله بود و بعد از گذشت یک سال توanst

کnar بیاید. در مورد موهای زائد هم متأسفانه از اینکه خودش اقدام به

پاکسازی کند مشکل دارد و روزهای اول با موبایل پاکسازی

می‌شد ولی با گذشت سه سال با زیلت برایش تمیز  
(می‌کنم).

### داستان والدین



## قاعدگی به چه معناست؟

در صورتی که دختران درک درستی از قاعدگی نداشته باشند و به خوبی با آن آشنا نباشند ممکن است تصور کنند بیمار هستند و یا آسیب دیده‌اند. اطمینان حاصل کنید که خون‌ریزی ماهیانه امری کاملاً عادی و طبیعی برای فرزندتان به شمار می‌رود و این امر برای کاهش اضطراب ضروری است. این مسئله را بررسی کنید که آیا داستان‌های اجتماعی از جمله ابزارهای آموزشی و کارت‌های یادآوری خون‌ریزی ماهانه، می‌توانند برای دختران مفید باشند یا خیر.

## احساس درد در شکم و دیگر قسمت‌های بدن کاملاً طبیعی است.

سعی کنید دخترتان را با شرایط جسمانی حاصل از قاعدگی آشنا کنید. برای او توضیح دهید که گرفتگی عضلات شکمی، احساس خستگی، درد در ناحیه شکم و کمر با وجود اینکه اصلاً خوشایند نیستند اما کاملاً طبیعی هستند. به دخترتان راهکارهایی آموزش دهید تا این شرایط نامطلوب را تغییر دهد. به عنوان مثال دخترتان می‌تواند به تنها یی و با استفاده از کیسه آب گرم میزان درد را کاهش دهد. برای استفاده از داروهای مسکن اجازه‌ی والدین ضروری است و مصرف دارو باید تحت نظرات آن‌ها صورت گیرد. در صورتی که علائم شدیدتر از حد معمول باشند و یا در انجام فعالیت‌های روزانه اخلال ایجاد کنند، شما باید با پزشک خود برای بهره‌مندی از روش‌های دیگر مشورت کنید.

داستان والدین



## سندرم قبل از قاعدگی کاملاً طبیعی است.

دختران دارای اتیسم همانند دختران عادی سندرم پیش از قاعدگی را تجربه می‌کنند. با این وجود در صورتی که آن‌ها توانایی کنترل کردن احساسات خود را نداشته باشند چنین عالمی منجر به بروز رفتاری چالش‌برانگیز در فرد می‌شود. همانند بسیاری از دختران فرزند شما بدخلق، افسرده و خسته به نظر می‌رسد و به سختی می‌تواند تمرکز کند. در صورتی که دخترتان درک کند که علت این تغییر رفتار چیست این طور احساس می‌کند که بر تغییرات بدن خود کنترل بیشتری دارد. یک داستان اجتماعی که به طور خاص به عالم دخترتان می‌پردازد می‌تواند کمک خوبی باشد. در صورتی که عالم سندرم پیش از قاعدگی بسیار شدید بود - همانند عالم جسمانی شدید - باید با پزشک فرزندتان مشورت کنید.

(دخترم یک روز قبل از پریود پرخاشگری می‌کند و کچ خلقی‌های خودش را دارد. در این دوران اگر من اصرار به کاری کنم شروع به جیغ و داد هم می‌کند (البته بعضی موارد که شدید باشد). در دوران پریود اشتها را دخترم به شدت زیاد و سیری‌نایذیر می‌شود. ولی کلاً دوران پریود را با آرامش می‌گذراند. بعضی مواقع پریود که می‌شود متأسفانه نمی‌گوید و بعدازاینکه لباس‌زیرش را کثیف می‌کند ابراز می‌کند که پریود شده است. در مورد تعویض نوار بهداشتی بعضی مواقع قبل از اینکه قابل تعویض باشد عوض می‌کند مثلاً یکی دو قطره خون رویش باشد. بعضی مواقع من باید تذکر بدhem که نواتر زیادی کثیف شده و باید عوض کنی. متأسفانه با توجه به اختلال و شرایط اون روز کاملاً دوران متفاوتی دارد. بعضی مواقع هم مانند دیگران عادی، درست و به موقع تعویض نوار دارد.)

## پد یا نوار بهداشتی چیست؟

قبل از شروع اولین قاعده‌گی، لازم است دخترتان با نوار بهداشتی آشنا شود و نحوه استفاده از آن‌ها را یاد بگیرد. حتماً همراه دخترتان به فروشگاه بروید و نمونه‌های مختلف را انتخاب و سپس امتحان کنید. در صورت استفاده از نوار بهداشتی باید به طور مرتباً تعویض انجام شود تا از بیماری‌های مهلکی که در اثر عدم تعویض به موقع آن ایجاد می‌شود، جلوگیری به عمل آید. عموماً برای دخترانی که به تازگی پریود شده‌اند استفاده از نوار بهداشتی آسان‌تر است زیرا استفاده از آن دشواری چندانی ندارد. در حقیقت نوار بهداشتی خود یک ابزار یادآوری محسوب می‌شود و فرد با مشاهده‌ی آن از زمان تعویض نوار آگاه می‌شود. درصورتی‌که فرزندتان از کمک‌های تصویری استفاده می‌کند، تهیه‌ی یک جدول تصویری که مراحل عوض کردن نوار بهداشتی را نمایش می‌دهد، می‌تواند بسیار مفید باشد.

ممکن است دختر شما به دلایل فیزیکی برای تعویض پدها، لباس‌زیبر و یا لباس‌ها با مشکل روبرو شود. لباس‌های مخصوص این گروه (لباس‌هایی که در آن‌ها به جای دکمه و زیپ از چسب استفاده می‌شود) تعویض لباس‌زیبر و پد را برای آن‌ها آسان‌تر می‌کند. همچنین می‌توانید با کاردمانگار او مشورت کنید یا انواع دیگر این لباس‌ها را در اینترنت پیدا کنید. با اضافه کردن چسب و یا گیره‌های فلزی به قسمت‌های کناری لباس و لباس‌زیبر می‌توانید آن‌ها را در خانه تهیه کنید. می‌توانید از پدهایی استفاده کنید که باز کردن بسته‌بندی آن‌ها برای دخترتان آسان‌تر باشد و یا اینکه خودتان پدها را از بسته‌بندی خارج کنید و در اختیار فرزندتان قرار دهید. همچنین می‌توانید نوارهایی به دور بسته‌بندی پدها بچسبانید که با کشیده شدن آن بسته‌باره شود.

## آموزش قاعده‌گی - میزان درد

ممکن است دخترتان در زمان پریود بداخل‌الاق به نظر برسد و احساس خستگی کنند. ممکن است در ناحیه شکم تورم و درد احساس کنند. استفاده از راهنمای تصویری ارائه شده این امکان را برای او فراهم می‌کند تا میزان درد و ناراحتی خود را بیان کند.

مرور کردن این اطلاعات همراه دخترتان به خصوص چندین ماه پس از تجربه‌ی اولین پریود می‌تواند به او کمک کند. درصورتی‌که هرماه، احساسات، راهکارهای خود مراقبتی و بهداشت را مرور کنید، درنهایت این مهارت‌ها به عادت تبدیل خواهد شد. تجربه‌ی اولین پریود ممکن است برای فرزندتان ناخوشایند و پراسترس باشد. تغییرات طبیعی هورمونی در این دوره موجب دشوارتر شدن رویارویی فرزندتان با موقعیت‌های عاطفی و احساسات ناخوشایند می‌شود و از همه مهم‌تر اینکه صبور باشید و آرامش خود را حفظ کنید. ممکن است صحبت کردن در این مورد برای شما و درک این موضوع برای دخترتان دشوار باشد بنابراین این مسئله ممکن است در شما و دخترتان استرس ایجاد کند. حمایت‌های مستمر شما می‌تواند موجب کاهش ناراحتی‌های فرزندتان در گذر از این دوره‌ی مهم شود.

(من

برای خرید نوار و وسایل بهداشتی، کلاً نظر دخترم را می‌برسم و می‌گویید هر چی که باشه. برای دخترم انکار این موضوع خیلی عادی و مانند خریدهای دیگر می‌باشد. بعضی مواقع من می‌گویم و دخترم نوار را برداشته و با کارت خرید پولش را پرداخت می‌کنم).

دانستان والدین



## عمومی یا خصوصی؟



در افراد دارای اتیسم و یا افراد عادی، دوره‌ی بلوغ و بزرگ‌سالی زمان ایجاد تغییرات در بدن و افزایش میزان تمایلات جنسی است. کنگکاوی نسبت به اندام‌های بدن، جاذبه‌ی جنسی و خودارضایی همگی از پیامدهای طبیعی رشد و بالغ شدن است. همان‌طور که کمی قبل تر به این موضوع اشاره کردیم **بلغ ذهنی و اجتماعی همزمان با بلوغ جسمی اتفاق نمی‌افتد**: ممکن است فرزندتان تحریکات جنسی را احساس کند ولی درک درستی از روش‌های مقابله با این نیاز را نداشته باشد و یا اصلاً از آن‌ها آگاه نباشد. صحبت کردن در مورد مسائل جنسی برای والدین دشوار است اما ارائه‌ی راهنمایی در زمینه‌ی رفتار مناسب و تکنیک‌های پشت سر گذاشتن شرایط نامطلوب بسیار حائز اهمیت است. یکی از روش‌های آموزش رفتارهای اجتماعی صحیح معرفی قوانین «خصوصی و یا عمومی» است. بالین وجود باید مطمئن باشد که فرزندتان مفاهیم اجتماعی «عمومی» و «خصوصی» را به درستی درک کرده است.



**عمومی** گفتن چیزی و یا انجام دادن عملی در حضور غریبه‌ها، خواهر و یا برادران، خویشاوندان، دوستان، همکلاسی‌ها و یا معلمین - حتی در صورتی که به خوبی آن‌ها را نمی‌شناسیم، می‌شود.



**خصوصی** گفتن چیزی و یا انجام دادن عملی به تنها‌یی، در حضور والدین و یا پزشک مورد اعتماد

حتماً لیستی از مکان‌های عمومی و خصوصی تهیه کنید. با استفاده از آن می‌توانید در مورد رفتارهایی که باید به‌طور خصوصی انجام شوند، بحث کنید. (مثل لباس پوشیدن، ادرار کردن، لمس قسمت‌های خصوصی بدن)

برای بهبود رفتارهای خصوصی و اجتماعی از راهنمای تصویری ارائه‌شده در قالب کارت‌های مجزا استفاده کنید.

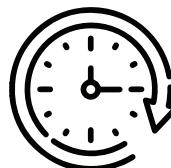
متناسب با نیازها و توانایی‌های فرزندتان، ممکن است لازم باشد فهرستی از افراد مورد اعتماد و بیگانه تهیه کنید. بسیاری از نوجوانان دارای اتیسم حجم زیادی از اطلاعات شخصی را در اختیار افراد معتمد قرار می‌دهند. این مسئله درنهایت موجب ناراحتی شنونده و گسترش شایعات می‌شود که از عواقب چنین پیش‌آمدی‌هایی می‌توان به آسیب دیدن رابطه و یا احساس نارضایتی و رنجش در افراد اشاره کرد. فهرستی از افرادی که فرزندتان می‌تواند مسائل خصوصی خود را با آن‌ها در میان بگذارد تهیه کنید. از قبل مطمئن شوید که افرادی که انتخاب کرده‌اید برای این کار تمایل دارند- سپس برای او توضیح دهید فقط باید با افراد مذکور در رابطه با فعالیت‌های خصوصی خود صحبت کند.

شاید مهم‌ترین مسئله از دید والدین در این دوران مسئله‌ی خوددارضایی باشد. پر واضح است که برای ارائه‌ی راهنمایی در این مورد شما باید ارزش‌های خانوادگی‌تان را در نظر بگیرید. حتی در صورتی که تمایل ندارید که فرزندتان این عمل (استمناء) را انجام دهد، بپرسیم آموزش‌های لازم در این زمینه را در اختیار او قرار دهید زیرا ممکن است به طور اتفاقی به خود آسیب بزند (به عنوان مثال مالیدن شدید و یا فرو کردن اجسام به داخل واژن).

مکان‌های عمومی، مکان‌هایی هستند که دیگران می‌توانند من را ببینند. مکان خصوصی جایی است که دیگران در آن حضور ندارند مثل اتاق خواب، حمام در حالی که درب آن بسته است. هر کسی اندام خصوصی دارد. می‌توانم قسمت‌های خصوصی بدنم را لمس کنم، زیرا این قسمت‌ها را با لباس‌زیر می‌پوشانم. اندام‌های خصوصی بدنم را در مکان‌های عمومی لمس نمی‌کنم زیرا دیگران من را می‌بینند. هرگز در مکان‌های عمومی دستم را داخل شلوارم نمی‌کنم. می‌توانم با قرار دادن دست‌ها در راستای بدنم، دست‌به‌سینه ماندن و یا روی هم قرار دادن دست‌ها به خودم یادآوری کنم که نباید در مکان‌های عمومی اندام خود را لمس کنم. گاهی اوقات لازم است اندام‌های خصوصی خود را لمس کنم مثلاً زمانی که بدنم می‌خارد و یا لباس‌زیرم نامناسب است. زمانی که به‌نهایی در اتاق خوابم و یا حمام هستم می‌توانم اندام‌های خصوصی بدنم را لمس کنم.

در مورد هر موضوع به طور جداگانه با فرزندتان گفت‌و‌گو کنید این موضوع به او کمک می‌کند تا مفاهیم گستره‌ای را به خوبی درک کند در حالی که تعمیم دادن مفاهیم کلی به طور مستقل و بدون کمک شما ممکن است برای او دشوار باشد.

## آموزش این مهارت‌های به فرزندم



زود شروع کنید

درباره‌ی رفتارهای عمومی و خصوصی در خانواده صحبت کنید و مجموعه‌ای از قوانین پایه را ایجاد کنید؛ مثلاً «ما تنها در حمام یا اتاق خودمان با در بسته می‌توانیم لخت شویم» یا «ما لباس‌هایی‌مان را قبل از ترک کردن اتاق یا حمام می‌پوشیم». با استفاده از کلمات یا تصاویر ساده قوانین را به فرزندتان یادآوری کنید. برای تمام افراد خانواده قوانین یکسانی را تعیین کنید.



### از داستان‌ها استفاده کنید.

داستان‌ها می‌توانند به فرزندتان کمک کند این قوانین را درک کند و متوجه شود چرا این قوانین وجود دارند. رفتارهایی را که برای فرزند شما مشکل‌ساز شده است، بشناسید و درباره‌ی آن‌ها یک داستان با قوانین مشخص درباره‌ی زمان و مکان مناسب آن رفتار بنویسید.

در ضمیمه‌ی رفتارهای عمومی/خصوصی یک نمونه داستان در مورد رفتارهای عمومی و خصوصی بیینید.



### از ابزارهای تصویری استفاده کنید

یک لیست از مکان‌های عمومی و خصوصی تهیه کنید و سپس رفتارهایی که در هر محل مجاز هستند را مشخص کنید. از ابزارهای تصویری استفاده کنید تا به فرزند خود در فهم و یادآوری این قوانین کمک کنید.

برای دیدن ایده‌ها و تصویرهای قابل پرینت برای آموزش مفاهیم عمومی و خصوصی بهضمیمه‌ی رفتارهای عمومی/خصوصی مراجعه کنید.



### جهت‌دهی کنید

با استفاده از کلمات و تصاویر به فرزندتان بگویید برای انجام کارهای خصوصی به کجا برود. برای مثال به او بگویید «تو می‌توانی این کار را در اتاق خوابت/حمام انجام دهی» یا یک کارت تصویری «خصوصی» به او نشان دهید. وقتی فرزندتان کارهایی مثل لمس اندام‌های خصوصی بدن یا تنظیم لباس زیر را انجام می‌دهد، او را به یک مکان خصوصی هدایت کنید.



### چگونگی درخواست کمک برای مسائل خصوصی

بعضی نوجوانان برای انجام کارهای شخصی مثل لباس پوشیدن، حمام کردن یا دستشویی رفتن و تعویض نوار بهداشتی نیاز به کمک دارند. به فرزندتان یاد دهید که چگونه و از چه کسانی در مکان‌های عمومی مثل مدرسه یا رستوران برای انجام این کارها کمک بخواهند. این آموزش می‌تواند شامل برنامه‌ریزی از قبل، درخواست با صدای آرام یا استفاده از کارت‌های تصویری یا اشاره باشد.

## چطور می‌توانید به دخترتان از لحاظ اجتماعی کمک کنید

شرایطی برای او فراهم کنید که همراه همسالان خود در فعالیت‌های موردعلاقه‌اش شرکت کند: به دنبال گروههایی باشید که فعالیت‌های موردعلاقه‌ی دخترتان را انجام می‌دهند به عنوان مثال ورزش‌های گروهی یا فردی. با سرگروه در مورد نیازهای فرزندتان صحبت کنید و همچنین ایده‌هایی در زمینه‌ی مشارکت بیشتر دخترتان ارائه دهید.

### آرایش کردن

بسیاری از دختران با شروع دوران بلوغ آرایش می‌کنند. با دخترتان در مورد محدودیتها و قوانین خانوادگی در این زمینه صحبت کنید. این مسئله را مدنظر داشته باشید که همسالان او در مدرسه چگونه رفتار می‌کنند. در صورتی که تصمیم گرفتید که اجازی آرایش کردن به دخترتان بدهید به او گوشزد کنید که از آرایش ساده شروع کند. برای اینکه آرایشی مناسب سن دخترتان انتخاب کنید می‌توانید با خواهر بزرگترش، خاله یا اعمه و یا یک آرایشگر مشورت کنید.

### موها

مدل مویی مناسب سن دخترتان برای او در نظر بگیرید. لباس پوشیدن و مدل مو مشابه دیگر همسالان بخشی از فرآیند بلوغ در افراد محسوب می‌شود. اگرچه ممکن است این مسئله برای شما حائز اهمیت نباشد اما برای دخترتان و همسالانش این طور نیست.

- برای یافتن ایده‌ی مناسب می‌توانید با دیگر والدین مشورت کنید. به دنبال مدل مویی باشید که به راحتی توانایی نگهداری کردن از آن را داشته باشد. اجازه دهید خود او مدل موی موردعلاقه‌اش را از میان پیشنهادها و تصاویری که به او ارائه می‌دهید، انتخاب کند.

- با کاردمانگر کودک خود در مورد روش‌های خود مراقبتی صحبت کنید (بررس کشیدن و حالت دادن). همچنین در مورد ابزارهای کمکی جهت استقلال بیشتر دخترتان راهنمایی بخواهید.



## لباس‌ها

کودکان، نوجوانان و بزرگسالان باشد. برای افزایش مهارت در لباس پوشیدن با کاردرمانگر خود مشورت کنید.

در صورتی که چنین مسائلی برای دخترتان از اهمیت چندانی برخوردار نبود چه کنیم؟ در دوره‌ی بلوغ و نوجوانی پایه‌های یک شخصیت مستقل در فرد شکل می‌گیرد. حتی در صورتی که لباس پوشیدن برای فرزند شما چندان اهمیتی نداشته باشد، انتخاب مدل مو و یا نوع شلواری که به پا می‌کند موجب پررنگ‌تر شدن نقش او در تصمیم‌گیری‌ها می‌شود و از آزده شدن وی جلوگیری می‌کند. لباس پوشیدن فرزند شما همانند دیگر کودکان این امکان را فراهم می‌کند نوجوانان دیگر نیز به زوایای شگفتانگیز کودکتان پی ببرند.

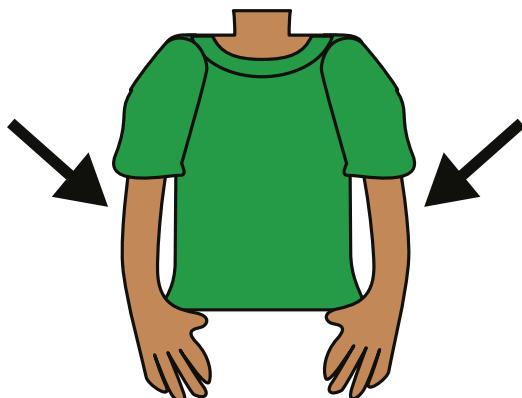


زمان انتخاب لباس برای دخترتان به لباس‌های مناسب با سن دخترتان، ارزش‌های خانوادگی و فرهنگی خود، تفاوت لباس پوشیدن در مهمنای‌های مختلف توجه کنید. زمانی که دخترتان را در مدرسه، محیط خانه، مهمانی و عروسی هست چه چیزی به تن دارند؟ برای اینکه از محل خرید هم‌کلاسی‌های دخترتان باخبر شوید می‌توانید با والدین آن‌ها مشورت کنید. به عنوان مثال جایگزین کردن کفش‌های بدون بند با کفش‌های چسبی و همچنین پوشاندن کمر شلوار با لباس می‌تواند انتخاب‌های مناسبی برای بهبود ظاهر او باشد.

در صورتی که دخترتان قادر به انتخاب کردن است گزینه‌های متفاوتی در اختیار او قرار دهید. می‌توانید او را همراه خود به خرید ببرید و انواع مدل‌ها را به او نشان دهید و یا اینکه از ژورنال‌های مختلف استفاده کنید. اگر دختر شما برای انتخاب لباس محدودیت خاصی مثل دکمه، زیپ، گیره فلزی دارد بهتر است مدل‌هایی را در اختیار او قرار دهید که حاوی این موارد نباشد. علاوه بر این، در صورتی که دخترتان سلیقه‌ای متفاوت دارد سعی کنید مدل‌های مدنظر خود (دامن، شلوار، تاپ...) را به تدریج به او معرفی کنید. برای انتخاب لباس مناسب حتماً راحتی، رنگ و جنس مورد علاقه‌ی فرزندتان را در نظر بگیرید. برای او قصه‌هایی بسازید که موضوع اصلی آن توضیح تفاوت‌های لباس پوشیدن

## لمس بخش‌های خصوصی

یک تصویر مثل «دست در شلوار منمنع» استفاده کنید تا قانون را به او یادآوری کنید یا از یک تصویر استفاده کنید که فرزندتان نتواند هم‌زمان با قرار دادن دستش در شلوار انجام دهد مثل «دست‌هایت را روی میز بگذار». از یک تصویر قبل/بعد «دست‌هایت را بشوّر» و سپس «پاداش» استفاده کنید تا مانع از انجام این کار شوید. قبل از بیرون رفتن، فعالیت‌هایی که باعث مشغول شدن دست‌های نوجوانتان می‌شود مثل بازی‌های دستی فراهم کنید. اگر در خانه هستید می‌توانید از تصاویری استفاده کنید که به او امکان انتخاب بین «دست در شلوار منمنع» یا رفتن به یک مکان «خصوصی» را بدهد.



ضمیمه‌ی رفتارهای عمومی/خصوصی را ببینید

### امنیت: غریبه‌ها، رازها و لمس شدن

خواسته‌ی اصلی والدین درک مسائل ایمنی اولیه توسط نوجوانان است. درک این مسئله برای نوجوانان و جوانان دارای اتیسم کمی دشوار است زیرا آن‌ها نمی‌دانند که به چه کسی باید اعتماد کنند. چندین سال مهارت‌های مختلف از جمله گوش کردن به دیگران و پذیرش درخواست و تقاضای ایشان را با فرزندتان تمرین کرده‌اید. با این وجود با بزرگتر شدن فرزندتان باید به او کمک کنید محدودیت‌های ایمنی و به هنجار را درک کند.

تمام نوجوانان درنهایت اندام‌های خصوصی بدنشان را خواهند شناخت. هر خانواده ارزش‌ها و عقاید خاصی در این زمینه دارد و خوب است که عقاید خانواده‌تان را به فرزندتان بگویید. لمس بدن بخشی از روند تکاملی طبیعی دخترها و پسرها می‌باشد و تقریباً غیرممکن است که این رفتار را بهطور کامل متوقف کنید. آموزش مکان‌ها و زمان‌های مناسب برای انجام این کار شاید گزینه‌ی بهتری باشد. تنبیه، ایجاد احساس گناه یا توجه زیاد به این موضوع می‌تواند باعث شود که نوجوان بیشتر این کار را انجام دهد. همچنین می‌تواند باعث شود نوجوانتان سؤالات مهمش را از شما یا پزشکش نپرسد و از منابع غیر معتبر اطلاعات نادرست به دست آورد.

مهم است که نوجوان شما حقایق را بداند. لمس بخش‌های خصوصی بدن باعث کوری، دیوانه شدن، توقف رشد یا آسیب به بدن نمی‌شود. همچنین همیشه همراه با فکر درباره سکس نیست. بعضی افراد بدن خودشان را لمس می‌کنند به این دلیل که یک تجربه‌ی حسی آرامش‌بخش برای آنان فراهم می‌آورد. بعضی نوجوانان ممکن است بخش‌های خصوصی خود را به دلیل خارش یا درد لمس کنند که می‌تواند نشانه‌ای از عفونت باشد. اگر نوجوانتان به حدی خودش را لمس می‌کند که مانع از انجام سایر کارهایش می‌شود، یا متوجه شدید پوستش آزده شده یا نگرانی‌های دیگری دارید، با پزشک مشورت کنید.

شما می‌توانید بخش‌های خصوصی بدن را با عنوان بخش‌هایی از بدن که بالباس شنا یا لباس‌زبر پوشانده می‌شوند، به نوجوان خود آموزش دهید. شما می‌توانید نمونه‌هایی از تصاویر و داستان‌هایی برای صحبت در مورد بخش‌های خصوصی و لمس آن‌ها را در ضمیمه‌ی بخش‌های خصوصی ببینید.

اگر دخترتان بخش‌های خصوصی بدنش را در مکان‌های عمومی لمس می‌کند، شما باید رفتار او را سریع و با صدای آرام متوقف کنید. شما می‌توانید از

## آماده باشید تا در مورد مسائل مربوط به سوءاستفاده جنسی با نوجوانان صحبت کنید.

به او یادآوری کنید که اندام‌های خصوصی او همواره خصوصی هستند، بنابراین هیچ‌کس غیر از پزشک، پرستار و یا افراد مورد اعتماد (به تشخیص والدین) نباید آن‌ها را ببیند، لمس کند و یا در رابطه با این موضوع با او صحبت کند. همچنین به او یادآوری کنید که این موضوعی دوطرفه است و او نباید اندام‌های خصوصی دیگران را مشاهده و یا لمس کند همچنین نباید در این مورد صحبت کند. این مسئله بسیار مهم است که از فرزندتان بخواهید در صورتی که کسی بدن او را بدون اجازه خودش لمس کرد - حتی اگر این فرد از خویشاوندان و مراقبین و یا دوستان محسوب می‌شود - این مسئله را با فرد مورد اعتماد در میان بگذارد.

### استفاده از راهنمای تصویری برای کمک به آموزش مفاهیم:



به عنوان مثال شناختن غریب‌های، لمس خوب و بد، رفتارهای خصوصی و اجتماعی، تفاوت لمس کردن درست و نادرست را به او یاد دهید. به عنوان مثال برای او توضیح دهید که لمس بعضی قسمت‌های بدن مثل دست‌ها گاهی اوقات مشکلی ندارد همچنین به او یادآوری کنید که بعضی اندام‌های بدن هرگز نباید لمس شوند (قسمت باسن).

«دکترم پیشنهاد داد که به منظور بررسی سوءاستفاده جنسی از فرزندم اگر او کلام ندارد، بخش‌های خصوصی، ورم، خراش و زخم را در بدن او، هنگام تعویض لباس، چک کنم.»

### ایفای نقش در محیط‌های واقعی به فرزندتان کمک می‌کند تا مهارت‌های جدید را تمرین کند.



از فرزندتان بپرسید در صورتی که کسی قصد داشت او را برخلاف میلش لمس کند، چه کاری باید انجام دهد. این تمرین را ابتدا با لمس دست‌ها آغاز کنید و سپس به تدریج به لمس قسمت‌های خصوصی او بپردازید. مطمئن شوید که فرزندتان به خوبی درک کرده است که در چنین شرایطی (لمس شدن برخلاف میل فرد) باید با شما، والد دیگر و یا بزرگ‌سال معتمد صحبت کند.



## با اولیاء مدرسه همکاری کنید: مطمئن شوید که مهارت‌های ایمنی را در برنامه‌ی فرزندتان قرار داده‌اند.

برنامه‌ی آموزشی مسائل ایمنی باید به گونه‌ای طراحی شده باشد که پیشامدهای دنیای واقعی را آموزش دهد تا به نوجوان کمک کند آموخته‌های خود را در محیط‌های واقعی به کار گیرد. می‌توانید برای آموزش چنین مهارت‌هایی از بازی کمک کنید مثلاً انتخاب داستان از میان مجموعه‌هایی از کارت‌ها با عنوانیں مختلف. این مسئله درنهایت منجر به کاهش استرس فرد هنگام رویارویی با چنین مسائلی می‌شود.

برای افراد دارای اتیسم «خودمختاری» معنایی فراتر از انتخاب لباس و یا غذا دارد. این بدین معناست که شما آگاه باشید که حق «نه» گفتن دارید ... دوست ندارم من را این‌طور لمس کنی.

### توصیه‌های والد به والد، در امنیت بودن: غریبه‌ها، رازها و لمس

مکالمات دشوار وقتی آن‌ها را پیش‌بینی کرده‌اید، آسان خواهند بود. در اینجا توصیه‌هایی برای شروع آورده شده است. به یاد داشته باشید که واضح و متناسب با سطح مهارت‌های گفتاری و درکی نوجوانتان صحبت کنید.

اگر نوجوان شما مشکوک به سوءاستفاده است، با ما تماس بگیرید...

در این موقع توصیه شده است که:  
 «اگر نوجوانی مورد سوءاستفاده قرار گرفت، آرام ماندن، گوش دادن با دقت و سرزنش نکردن نوجوان، ضروری است. از نوجوانتان به خاطر اینکه این را به شما گفته است، تشکر کنید و به او اطمینان دهید که حامی او خواهد بود. لطفاً به یاد داشته باشید که در اولین فرصت ممکن با متخصص و روان‌شناس خود تماس بگیرید.»

این مهم است که تو بدانی در بدن تو قسمت‌هایی وجود دارد که هیچ کس بمنظور لذت جنسی نباید لمس کند. این بخش‌ها «اعضای خصوصی» نامیده می‌شود که شامل (سینه‌ها، ناحیه تناسلی، باسن، قسمت داخلی ران و ...) می‌شود. اگر شخصی تو و اعضای خصوصی بدن تورا لمس کرد، تو باید به من بگویی - حتی اگر دلت نخواست و یا حتی اگر آن شخص بزرگ‌سال و دوست مدرسه‌های به تو گفت که این را نگو. اگر کسی موجب ناراحتی و وارد حریم خصوصی تو شد، به او «نه» بگو و جلوی کار او را بگیر و به من بگو.



## برنامه‌ریزی برای امنیت نوجوانانی که فرار می‌کنند: گریختن از خانه

بسیاری از نوجوانان دارای اتیسم با چالش فرار از خانه روبرو هستند بدین معنی که آن‌ها از خانواده و محیط امن می‌گریزند. با ورود فرد به دوره‌ی بلوغ این رفتار بیشتر تکرار می‌شود و خطرات جدی تری در پی دارد. بچه‌ها ممکن است به دلایل متفاوتی از خانه فرار کنند. ممکن است آن‌ها برای گریز از نظرات بیش از حد والدین و یافتن پدیده‌ای سرگرم‌کننده مثل قطار و یا فروشگاهی از خانه فرار کنند. همچنین ممکن است آن‌ها به دنبال یافتن یک محیط جدید باشند. در برخی نوجوانان فرار از خانه نتیجه‌ی عکس العمل آن‌ها به اضطراب، هیجان و استرس است.

با بزرگ‌تر شدن نوجوانان آن‌ها سریع‌تر می‌دوند و فرار می‌کنند، این مسئله مراقبت از نوجوانان و نوجوانان دارای اتیسم که خطر گریز از مدرسه و یا مکان‌های عمومی آن‌ها را تهدید می‌کند را بسیار دشوار می‌سازد. یکی از مهمترین تهدیدهای احتمالی نوجوانانی که از خانه فرار می‌کنند، خطر مورد سوء استفاده‌ی جنسی قرار گرفتن است. احتمال بروز سوء استفاده‌ی جنسی در افراد دارای طیف اتیسم دو تا سه برابر جمعیت عادی است. صرف‌نظر از هر موقعیت و یا وقوع، مسئله‌ی حائز اهمیت این است که شما بدانید چطور امنیت قرار گرفتن در معرض سوء استفاده جنسی را تأمین کنید. این قسمت برای تمامی والدینی که نگرانی‌هایی در این زمینه دارند طراحی شده است.

برای کسب اطلاعات بیشتر در زمینه‌ی اینمنی و فرار می‌توانید به کتابچه‌ی «نکات ایمن‌سازی فضای زندگی فرد مبتلا به اتیسم» و «مدیریت بحران در گم‌شدن کودکان دارای اتیسم» در سایت انجمن اتیسم ایران مراجعه کنید.

## تهیه‌ی برنامه‌های ایمنی در مورد پرخاش‌گری غیرمعمول



را در بدن خود احساس کنند. بسیاری از نوجوانان دارای اتیسم در دوره‌ی دبستان موقعیت‌های اجتماعی بیشتری در اختیار دارند و به مرور زمان و با بزرگ‌تر شدن آن‌ها از این موقعیت‌ها کاسته می‌شود، همین مسئله موجب استرس و ناراحتی در این افراد می‌شود.

هنگامی که در پی یافتن روش‌های مناسب برای بیان احساسات فرزندمان هستیم باید این مسئله را در نظر بگیریم که شرایط مختلف چطور این عمل را تحت تأثیر خود قرار می‌دهند. بسیاری از ما در هنگام آرامش بهتر می‌توانیم احساسات خود را بیان کنیم و در صورتی که آشفته باشیم عملکرد مناسبی نخواهیم داشت برای اثبات این موضوع آخرین مشاجره‌ای که داشتید را به خاطر بیاورید. آیا تابه‌حال برایتان پیش آمده است که بعد از مشاجره با خود بگویید «باید این موضوع ... را می‌گفتم» زمانی که آشفته و مضطرب هستید تصمیم‌گیری در مورد حرف درست و یا روش صحیح بیان آن دشوارتر می‌شود.

نوجوانان در آستانه‌ی نوجوانی و جوانی استرس زیادی را تجربه می‌کنند. این استرس گاهی به صورت رفتارهای چالش‌برانگیز و یا پرخاش‌گری نمود پیدا می‌کند. گاهی والدین از تغییرات ایجاد شده در فرزندشان شگفت‌زده می‌شوند. به عنوان مثال اغلب نوجوانان تمایل دارند تا بیشتر وقت خود را با والدینشان سپری کنند اما با بزرگ‌تر شدن نوجوانان این مسئله برای آن‌ها چندان خوشایند نیست. این مسئله در تمامی خانواده‌ها (هم‌خانواده‌های دارای فرزند اتیسم و هم‌خانواده‌هایی که فرزند عادی دارند) دیده می‌شود.

چالش‌های دوره‌ی بلوغ برای نوجوانان و بزرگ‌سالان دارای اتیسم جدی‌تر است. ممکن است آن‌ها در مدرسه اضطراب‌های بی‌سابقه‌ای را تجربه کنند. همچنین ممکن است در دوره‌ی بلوغ تغییرات هورمونی

زمانی که نوجوان دارای اتیسم آشفته و مضطرب می‌شود مدیریت واکنش‌ها و یا بیان صحیح احساسات برای او بسیار دشوار می‌شود. مثل همه‌ی ما ممکن است واکنش نادرستی از خود نشان دهد و یا کاری را انجام دهد که بعدها موجب پشیمانی او شود.

این مسئله ممکن است برای بعضی از بچه‌های ما خطرناک باشد. بچه‌هایی که ارتباط کلامی ندارند، ممکن است نسبت به اجسام و افراد واکنش فیزیکی داشته باشند. حتی ممکن است به خودشان آسیب برسانند. مسلمًا با بزرگ‌تر شدن بچه‌ها مشکلات آن‌ها نیز بزرگ‌تر می‌شود. بسیاری از والدین تمایل دارند که قابل اعتمادترین شخص برای فرزندشان باشند. بهتر است والدین از رفتارهای پرخاشگرانه در جمع اجتناب کنند، اما در صورتی که رفتارهای نادرست فردی توسط والدین مورد نکوهش قرار نگیرد موجب ایجاد استرس در والدین می‌شود و می‌تواند نوجوان را در معرض خطر قرار دهد.

در دوره‌ی بلوغ، بچه‌ها اغلب احساسات مختلف را شدیدتر از همیشه تجربه می‌کنند. این بدین معنی است باید به آن‌ها بیش از پیش کمک کرد و همچنین برای مدیریت احساسات خود به راهکارهای متفاوتی نیاز دارند. والدین برای کمک به فرزندشان چه کاری می‌توانند انجام دهند؟ در ادامه ایده‌هایی در این زمینه ارائه شده است:

مدیریت کند اما به خاطر داشته باشید  
که میزان استرسی که نوجوان در معرض  
آن قرار می‌گیرد نباید از حد مطلوب  
بیشتر باشد.

هرچه زودتر شروع کنید، نتیجه  
مطلوب‌تر خواهد بود: حتی خردسالان  
نیز می‌توانند فعالیت موردعلاقه‌ی  
خود را بیابند و هنگامی که آشفته و  
مضطرب هستند با بهره‌مندی از آن به  
خود کمک کنند. والدین باید از  
فعالیت‌های موردعلاقه‌ی نوجوانشان  
مطلع باشند و به دنبال راهی باشند  
تا فرزندشان بتواند در شرایط نامطلوب  
به آن‌ها دسترسی پیدا کنند.

برای یافتن راهکارهای مناسب برای  
جلوگیری از به هم ریختگی، با فرزند  
خود تمرین کنید: در صورتی که  
فرزندتان ارتباط کلامی دارد به او  
آموزش دهید که چطور هنگام  
آشفتگی با بهره‌مندی از مجموعه‌ای از  
راهکارهای مناسب خود را آرام سازد.  
چند نمونه از این راهکارها عبارت‌اند  
از: اسباب بازی موردعلاقه، گوش کردن  
به موسیقی و یا تنها ماندن.  
در صورتی که فرزندتان ارتباط کلامی  
ندارد فهرستی از فعالیت‌هایی که  
موجب آرامش او می‌شود تهیه کنید و  
در شرایط اضطراری آن‌ها را در اختیار  
نوجوان قرار دهید.

به جای اینکه بعد از وقوع  
به هم ریختگی حسی، آن را مدیریت  
کنید، مانع ایجاد آن شوید: این بدین  
معنی است که با ایجاد برخی تغییرات  
در برنامه‌ی خود مطمئن شوید که میزان  
استرس فرزندتان در سطح قابل قبولی  
قرار دارد. با قرار دادن فرزندتان در معرض  
برخی موقعیت‌های پراسترس، به او  
آموزش دهید که چطور اضطراب خود را

از این راهکارها در محیط مدرسه‌های فرزندتان استفاده کنید: به عنوان مثال در صورتی که رفتن به فروشگاه برای فرزندتان دشوار است به دنبال نقشی برای او در فروشگاه باشید (هل دادن چرخ‌دستی، برداشتن تعدادی از خریدها توسط او) و یا فعالیت سرگرم‌کننده‌ای برای او در فروشگاه بیابید (بازی‌های کامپیوتربی) و همچنین می‌توانید جایزه‌ای را در گوشاهی از فروشگاه پنهان کنید و از او بخواهید تا آن را پیدا کند (مثل فعالیتی که در خانه انجام می‌دهید). سعی کنید برای برنامه‌ریزی بهتر بر پیشرفت‌های او تمرکز کنید و هنگامی که او دچار بهمنیرختگی حسی می‌شود در این مورد تصمیم نگیرید.

هنگامی که مشکلات ناشی از بلوغ و سلامت روانی فرد شدت می‌گیرد، همراهی یک متخصص می‌تواند بسیار کمک‌کننده باشد. خدمات حمایتی ممکن است توسط مراکز مختلفی ارائه شود. به طور معمول بهره‌مندی از یک یا دو مورد آن می‌تواند تغییرات مطلوبی ایجاد کند. قدم اول در یافتن یک درمانگر مناسب این است که ابتدا چالش‌های موجود را شناسایی کنید. برای بحث در مورد چالش‌های جدید و بی‌سابقه به گروه معلمین، پزشکان و درمانگران و سازمان‌های مردم‌نهاد مورد اعتماد تکیه کنید. آیا فرزندتان در پی افزایش مسئولیت‌های خود مراقبتی دوره‌ی بلوغ دچار اضطراب می‌شود؟ آیا تغییرات هورمونی در افزایش بدخلقی و پرخاشگری فرزندتان دخیل است؟ آیا برای شما دشوار است که مهارت‌های جدید را به فرزندتان آموزش دهید؟ خدمات آموزشی سودمندی برای کمک به شما وجود دارد که می‌تواند بسیار مفید باشند.

برای جلوگیری از پرخاشگری فرزندتان از روش‌های حمایتی سازنده بهره‌مند شوید و از این کار خجالت‌زده نباشید. در صورتی که فرزندتان در شرایط نامساعد از خود واکنش فیزیکی نشان می‌دهد مطمئن شوید که توانایی مقابله با او را دارید تا خطرات احتمالی برای خودتان و فرزندتان را به حداقل برسانید. آموزش‌های مخصوص در زمینه‌ی ارتباطات عاری از خشونت و راهکارهای ایمنی می‌تواند به شما و فرزندتان کمک کند تا زمانی که او دچار آشفتگی می‌شود، کاملاً ایمن بمانید.



**مباحث زیر، انواع مختلف خدمات مشاوره‌ای را نشان می‌دهد. می‌توانید با در نظر گرفتن نیازهای خانوادگی خود به راحتی هنگام گفت و گو با دکترو یا درمانگ فرزندتان از آن‌ها استفاده کنید.**

**دارودرمانی:** هنگامی که علائمی از جمله اضطراب، افسردگی، پرخاشگری، دمدمی‌مزاج بودن و یا خودزنی به گونه‌ای شدت می‌گیرد که با مداخله‌ی رفتاری نمی‌توان آن را کنترل کرد، مشورت با پزشک متخصص در زمینه‌ی اتیسم و دارو می‌تواند بسیار مفید باشد. نظارت دقیق بر دارودرمانی می‌تواند موجب کاهش علائم و ثبات حسی و رفتاری در فرد شود. برای برخی از نوجوانان استفاده از دارودرمانی همیشگی نیست و با گذر از دوره‌ی بلوغ و ثبات رفتاری مداخله متوقف می‌شود.

**خانواده‌درمانی:** دوره‌ی بلوغ می‌تواند دوره‌ای بسیار پراسترس و چالش‌برانگیز باشد. خانواده‌های نوجوانان دارای اتیسم، می‌توانند میزان استرس ناشی از شرایط موجود را با مراجعه به درمانگران متخصص در زمینه‌ی خانواده‌درمانی و یا گروه مشاوران مدیریت کنند. علاوه بر این خانواده‌درمانی می‌تواند در زمینه‌ی شکل‌گیری استقلال نوجوان دارای اتیسم بسیار سودمند باشد. همانند تمامی نوجوانان، در دوره‌ی بلوغ افراد دارای اتیسم تمایل شدید به استقلال فردی دارند و خانواده‌درمانی برای شناسایی روش‌های ایمن و مناسب که درنهایت موجب استقلال فرزندتان می‌شود بسیار مفید است.

**برنامه‌ریزی حقوقی و مالی:** دوره‌ی بلوغ سرآغاز گذر از کودکی به بزرگسالی است. همچنین زمان مناسبی برای بررسی نیازهای حقوقی و مالی بلندمدت فرزندتان است. آیا فرزندتان به قیم نیاز خواهد داشت؟ در این صورت سرپرست او چه کسی خواهد بود؟ سرمایه‌ی فرزندتان چطور باید مدیریت شود؟ هنگامی که فرزندتان ۱۸ ساله شد چه برنامه‌ای برای تصمیم‌گیری در مورد مسائل پزشکی، تحصیلی و یا قانونی او موردنیاز است؟

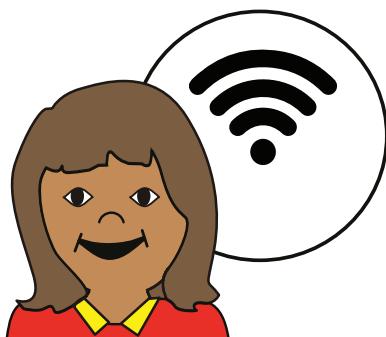
**درمان شناختی رفتاری:** درمان شناختی رفتاری نوعی از روان‌درمانی است که می‌تواند در زمینه آموزش مهارت‌های نوین نحوه‌ی رویارویی و مدیریت خشم در موقعیت‌های پراسترس بسیار مفید باشد. هنگامی که نوجوان دارای اتیسم نسبت به تفاوت‌های خود و نوجوانان عادی آگاه می‌شود، درمان شناختی رفتاری می‌تواند در زمینه‌ی تقویت عزت نفس و پرورش هویت فردی او نقش مهمی ایفا کند. مطمئن شوید که درمانگ فرزندتان سابقه‌ی کار با نوجوان دارای اتیسم را دارد.

## تأمین امنیت در فضای اینترنت

به خاطر داشته باشید که با بزرگ‌تر شدن نوجوان‌تان دانش و درک او از کامپیوتر افزایش می‌یابد. در حال حاضر بسیاری از فرزندان ما در زمینه‌ی دانش اینترنت از ما سبقت گرفته‌اند. حضور والدین در کنار فرزندانشان هنگام استفاده از اینترنت بسیار حائز اهمیت است؛ زیرا فضای اینترنت شامل محتواهای مستهجن و نامناسب برای نوجوانان است و به دلیل ناتوانی در فیلتر کردن تمامی سایتها ممکن است فرد بهوسیله‌ی زورگیران مجازی دچار مشکل شود.

کاربران اینترنتی ممکن است به‌آسانی هدف زورگیران مجازی، سرقت اطلاعات شخصی، سایتهاي مستهجن و اخاذی قرار بگیرند. به فرزندتان روش‌های مختلف زورگیری اینترنتی و دیگر خطرهای موجود در فضای مجازی را آموزش دهید. به عنوان مثال: غریبه‌هایی که از اطلاعات شخصی او آگاه هستند، افرادی که پیام‌های جنسی و یا تجاوز کارانه ارسال می‌کنند و یا افرادی که در مورد شما و یا دیگران دروغ‌پردازی می‌کنند که این مسئله موجب رنجش شما می‌شود.

فیلترهایی وجود دارد که دسترسی نوجوانان و بزرگسالان را به محتوای نامناسب و خطرناک محدود می‌کند اما بهترین روش آموزش، کنترل، نظارت مستقیم والدین و همراهی فرزندشان هنگام دسترسی به فضای مجازی است تا او و بگردی اینمی داشته باشد. هنگامی که بر فعالیت فرزندتان در فضای مجازی نظارت داشته باشید، احتمال دسترسی او به مطالبی که برای شما خوشایند نیست، کاهش می‌ابد.



## توصیه‌هایی به والدین در استفاده ایمن از اینترنت:

مطئن شوید که نوجوان شما می‌داند که اگر هریک از مشکلات زیر زمانی که آنلاین بود، اتفاق افتاد چکار کند:

قبل از اینکه نوجوان شما از اینترنت به صورت مستقل استفاده کند، اصول استفاده از اینترنت مناسب را ایجاد کنید.

به هیچ‌وجه اطلاعات شخصی خود، چون اسم واقعی، شماره حساب کاربری، رمزهای عبور و آدرس یا شماره تماس را به افرادی که نمی‌شناسید ندهید.

به هیچ‌وجه اطلاعات حساب بانکی و مالی خود را به دیگران که ممکن است با شما مهریان برخورد کنند اما غیرقابل اعتماد هستند، به‌ویژه افرادی که با عکس‌های شان مطابقت ندارند و از برقراری تماس ویدئویی خودداری می‌کنند، ندهید.

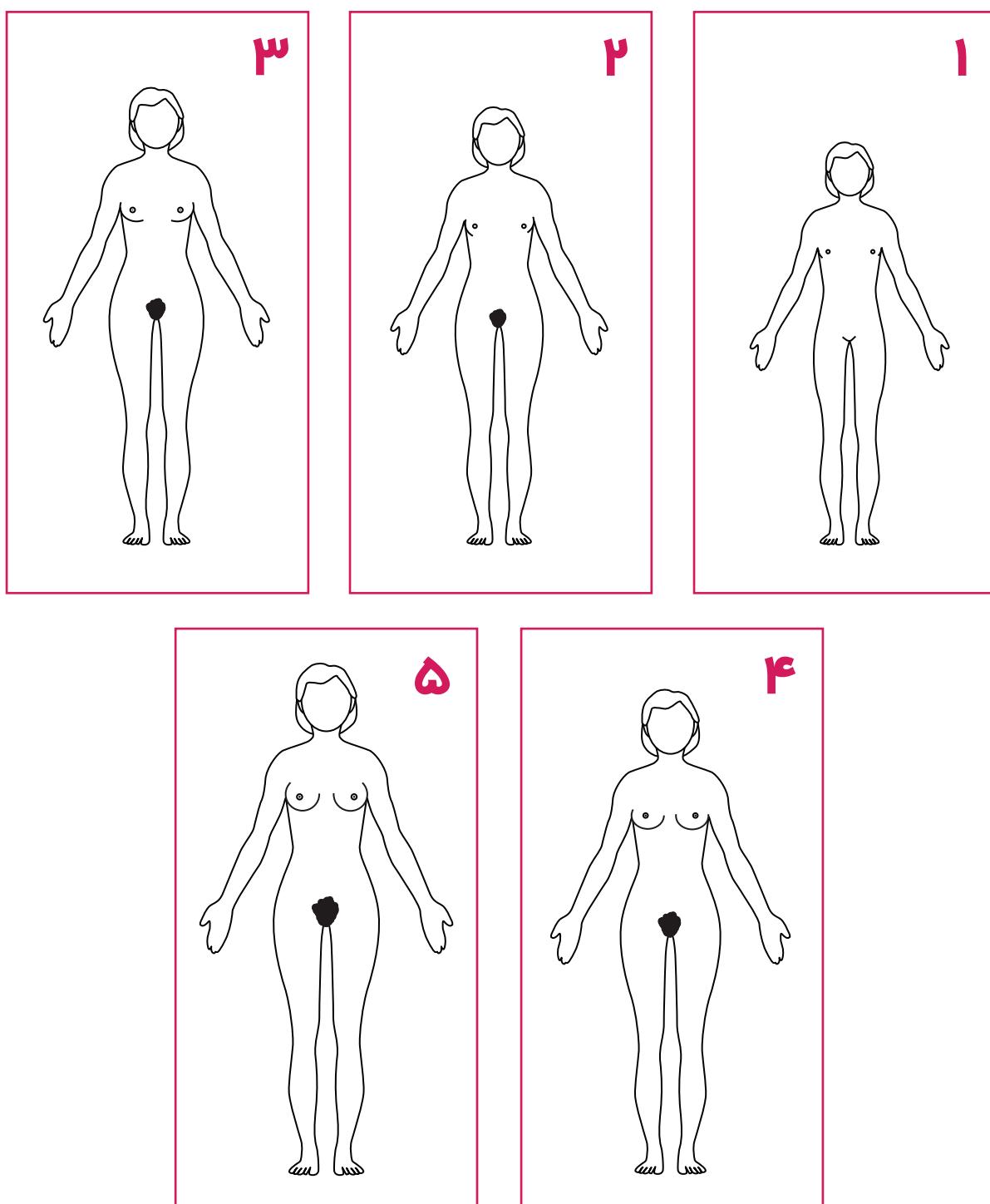
زمانی که افرادی حس بدی در شما ایجاد می‌کنند یا از شما درخواست انجام کاری را دارند که شما دوست ندارید، به اعضای خانواده یا افراد مورد اعتماد خود اطلاع دهید.

**ضمیمه‌ی بدن‌های سالم**

## آموزش تصاویر بخش‌های بدن

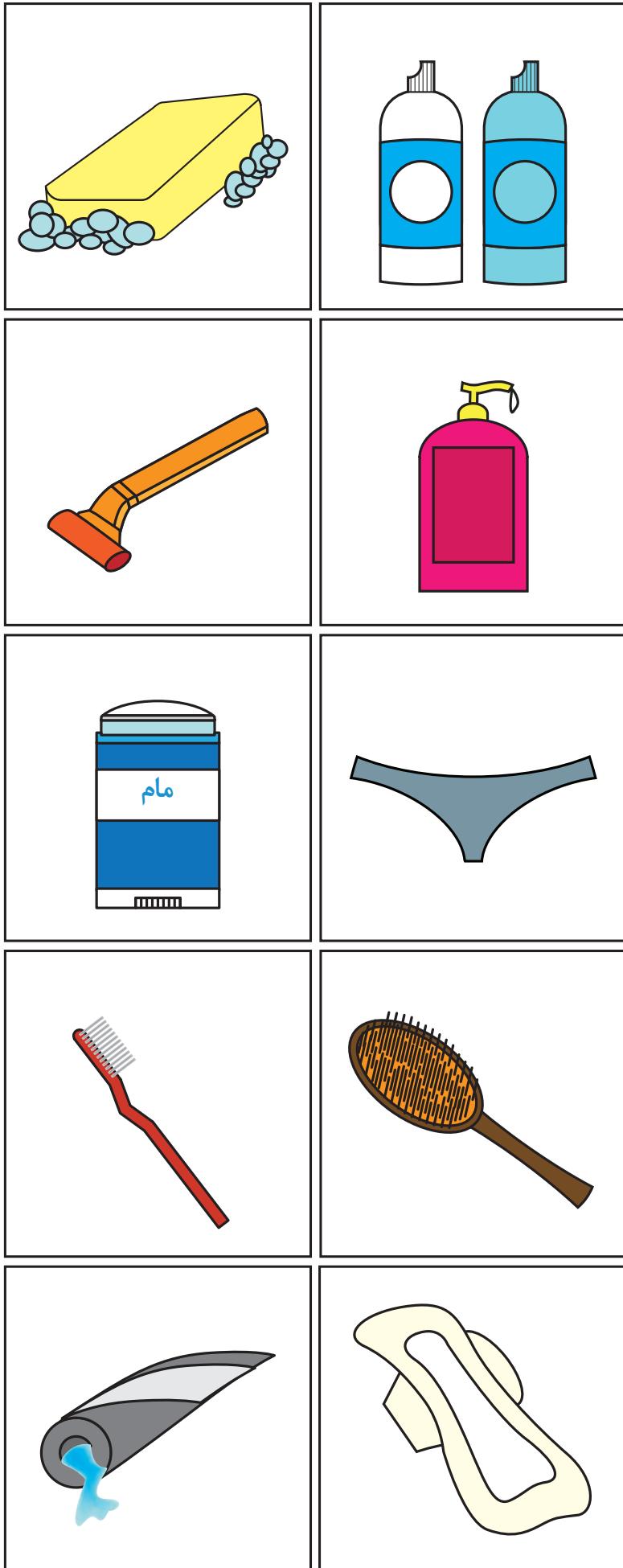
از این تصاویر برای آموزش اسامی قسمت‌های مختلف بدن استفاده کنید. بعد از آموزش، می‌توانید با پوشاندن اسم اعضاء، با دختر خود بازی کنید و از او اسم اعضاء بدن را پرسید. همچنین می‌توانید با بریدن اسامی از کودک خود بخواهید که هر اسم را روی تصویر مناسب خود قرار دهد.

مرحله‌بندی Tanner می‌تواند به کودک چگونگی تغییر سینه‌ها و رویش مو را نشان دهد.



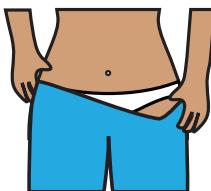
## اون بوچیه؟

من دارم رشد می‌کنم و بدنم داره تغییر می‌کنه. زیربغل و قسمت های خصوصی بدنم داره مو رشد میکنه و گاهی این قسمت ها ممکنه بوی بدی بده. به این رایحه بوی بدن میگن. مردم دوست ندارن که بوی بد بدن رو حس کنن. اگه بدن من بوی بد بده مردم دوست ندارن اطراف من باشن. من می‌تونم با شستن هر روزه موهام، زیر بغل هام، قسمت های خصوصی بدنم و پاهام با آب گرم و صابون نذارم بدن بوی بد بگیره. بعد از شستن می‌تونم زیر بغلم مواد ضدبو (مام یا اسپری بدن) بزنم که کمک کنه زیربغلم خوشبو و خشک بمونه. من هر روز برای زیربغلم از مام یا اسپری بدن استفاده میکنم که بدنم بوی بدی نگیره. من دوست دارم که بوی خوبی بدم. اگه بوی خوبی بدم پدر و مادرم، دوستام و معلمام هم خوشحال می‌شن.



## تشویق به نظافت - تصاویر ترتیب حمام رفتن

۱



۲



۳



۴



۵



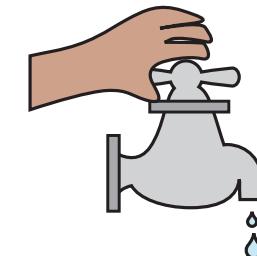
۶



۷



۸



۹



۱۰



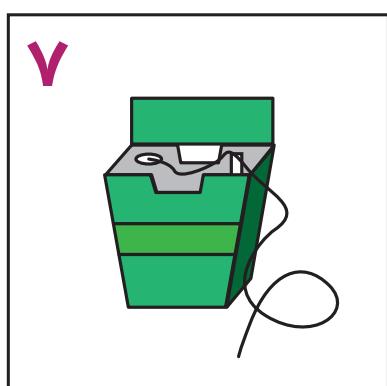
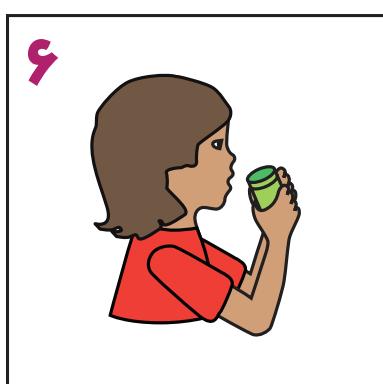
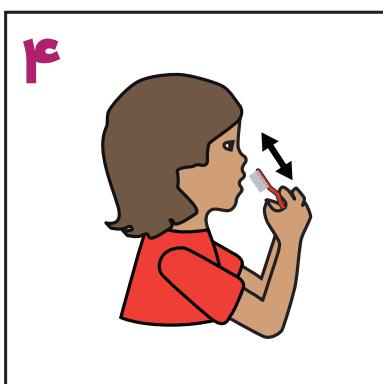
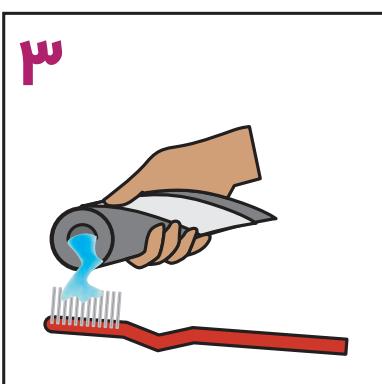
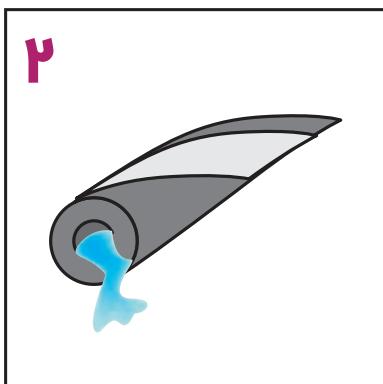
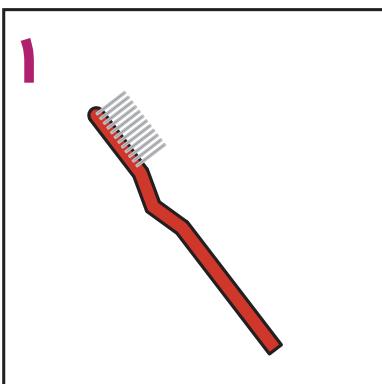
۱۱



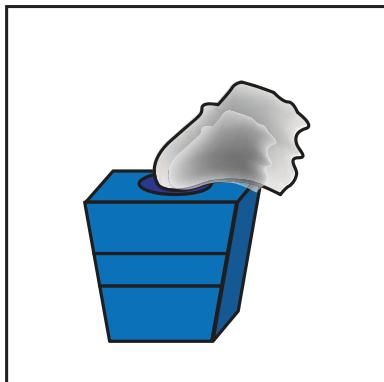
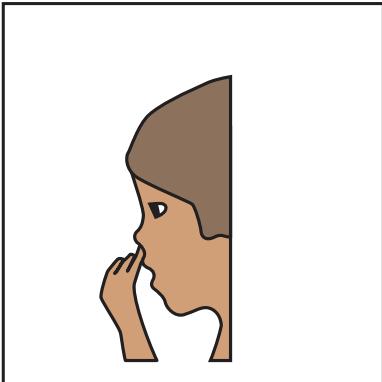
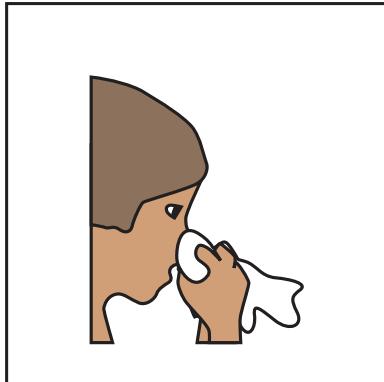
۱۲



## تشویق به نظافت- تصاویر ترتیب مسواک زدن دندان‌ها



## رفتارهای عمومی/خصوصی- داستان



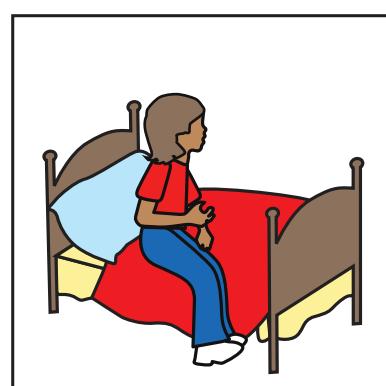
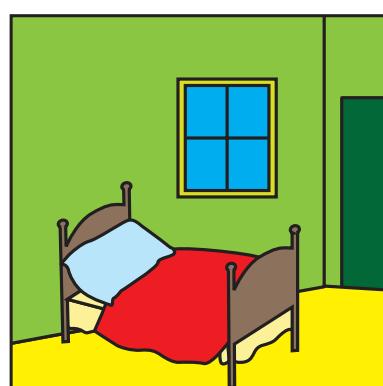
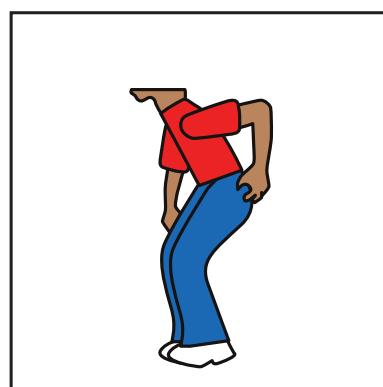
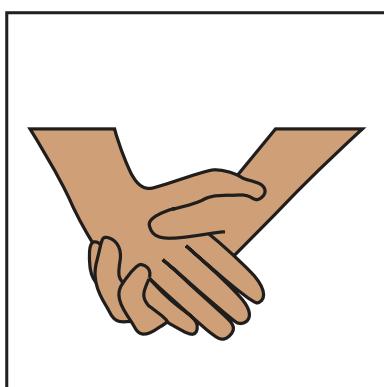
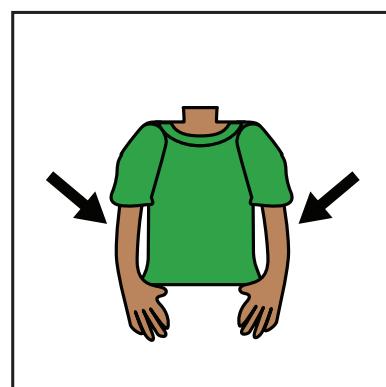
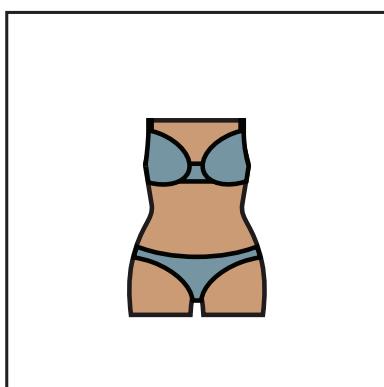
دست توی بینی کردن کار  
خصوصی ایه.

گاهی اوقات ممکنه توی خلوت  
دست توی بینیم بکنم. من فقط  
وقتی دست توی بینیم میکنم که  
یه چیزی توی بینیم گیر کرده  
باشه و نتونم با دستمال درش بیارم.  
دست کردن توی بینی میتونه باعث  
پخش شدن میکروب بشه. وقتی که  
میخوام بینیمو تمیز کنم باید از  
دستمال استفاده کنم. بعد از این که  
به بینیم دست زدم باید دستمو  
 بشورم. مردم دوست ندارن بینین  
کسی دستش توی بینیشه. وقتی  
که نیاز دارم دست توی بینیم کنم  
باید برم یه جای خصوصی و خلوت  
مثل دستشویی با در بسته. من جلوی  
بقیه دست توی بینیم نمیکنم یا  
با بقیه در مورد دست کردن توی  
بینیم صحبت نمیکنم.

## رفتارهای عمومی/خصوصی-داستان

### قسمت‌های خصوصی بدن

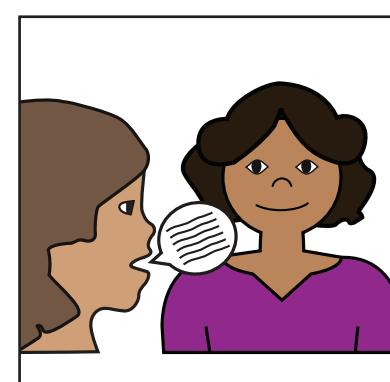
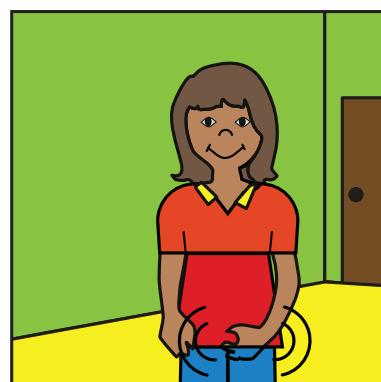
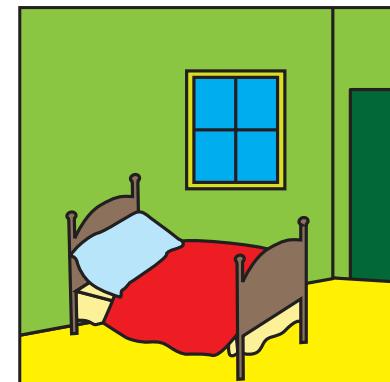
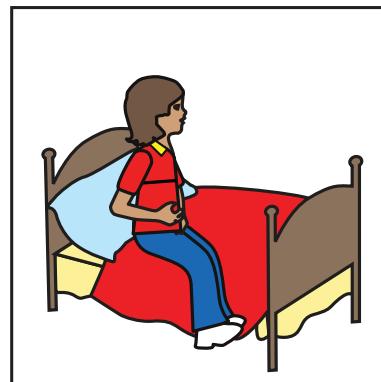
مکان‌های عمومی جاهایی هستن که بقیه‌ی مردم می‌تونن منو اون جا ببینن. جاهای خصوصی یعنی دور از بقیه‌ی مردم مثل اتاقم یا دستشویی با درسته. همه توی بدنشون قسمت‌های خصوصی دارن. من می‌تونم تشخیص بدم کدوم قسمت‌های بدنم خصوصی هستن چون اون‌ها رو بالباس زیر می‌پوشونم. من به قسمت‌های خصوصی بدنم توی جاهای عمومی که بقیه‌ی مردم می‌تونن منو ببینن، دست نمی‌زنم. من هیچ وقت توی مکان عمومی دستمو توی شلوارم نمی‌کنم. برای این که یادم نره که به جاهای خصوصیم توی مکان عمومی دست نزنم، دستامو دو طرف بدنم میدازم، یا دست به سینه می‌ششم یا دستامو به هم گره می‌کنم. وقتی که قسمت‌های خصوصی بدنم بخاره یا لباس زیرم راحت نباشه، نیاز دارم که به قسمت‌های خصوصی بدنم دست بزنم. این جور موقع‌ها می‌تونم اجازه بگیرم و به دستشویی برم. وقتی که توی اتاقم یا دستشویی تنها هستم، می‌تونم به قسمت‌های خصوصی بدنم دست بزنم.



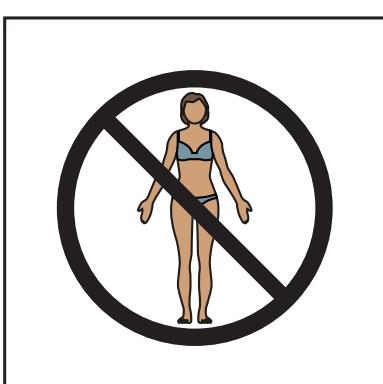
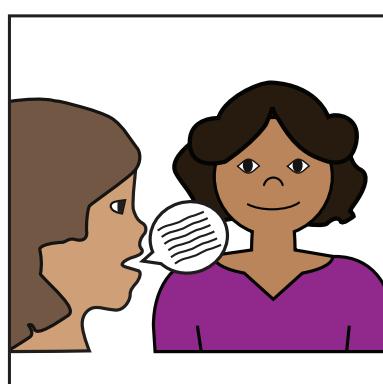
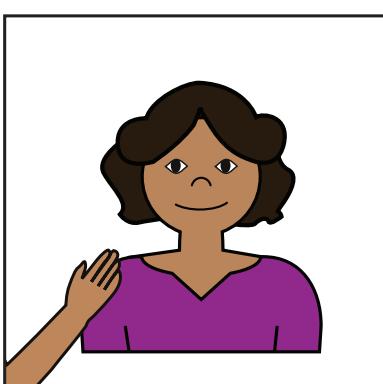
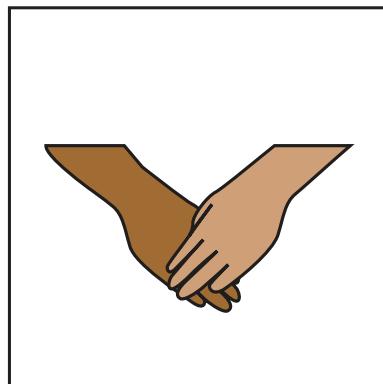
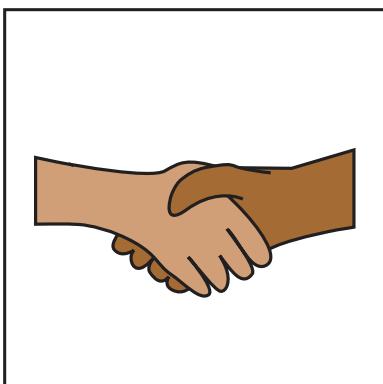
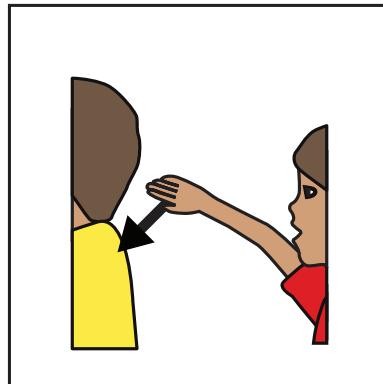
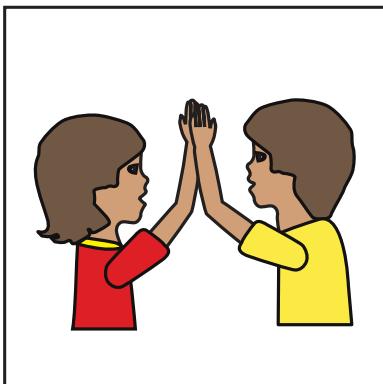
## رفتارهای عمومی/خصوصی-داستان

اما این حس خوبی داره!!

من به قسمت‌های خصوصی بدنم توانی جاهای عمومی که بقیه مردم می‌توان منو ببینن، دست نمی‌زنم. وقتی که توانی اتفاقم یا دستش رویی با درسته هستم، می‌تونم به قسمت‌های خصوصی بدنم دست بزنم. وقتی به قسمت‌های خصوصی بدنم دست نمی‌زنم، گاهی حس خوبی بهم میده. بعضی از مردم حسی که موقع دست زدن به قسمت‌های خصوصی بدنشون پیدا می‌کنن رو دوست دارن. وقتی تنهام و احساس می‌کنم که نیاز دارم اشکال نداره که به قسمت‌های خصوصی بدنم دست بزنم، من نباید زیاد به قسمت خصوصی ام دست بزنم چون باعث می‌شده که به این کار عادت کنم و عادت کردن به این کار اصلاً خوب نیست و باعث می‌شده من بیمار بشم. گاهی وقتی به قسمت‌های خصوصی بدنم دست می‌زنم کثیف کاری می‌شه. این جور موقع ها وقتی کارم تموم شد دستم و قسمت‌های خصوصی بدنم رو تمیز می‌کنم. در مورد دست زدن به قسمت‌های خصوصی بدنم با بقیه صحبت نمی‌کنم. اگه سوالی داشته باشم یا دست زدنم باعث درد بشه، از ..... سوال می‌پرسم. (اسم پزشک یا والد مورد اعتماد نوشته شود).



## رفتارهای عمومی/خصوصی-دانست



دست زدن یا دست نزدن،  
مسئله این است!!

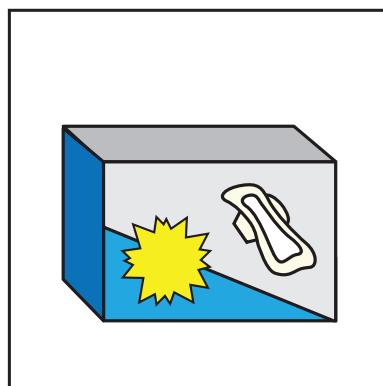
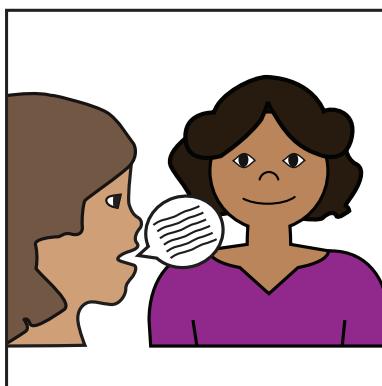
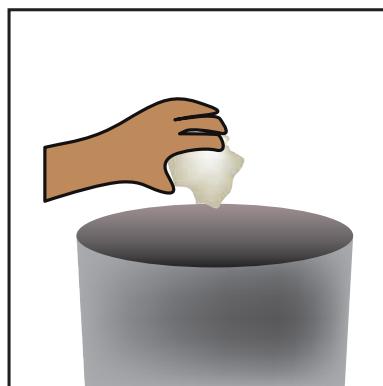
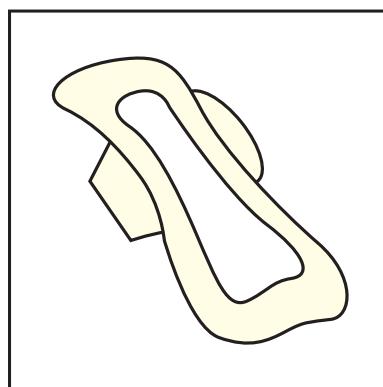
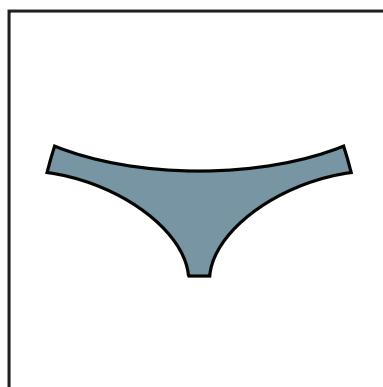
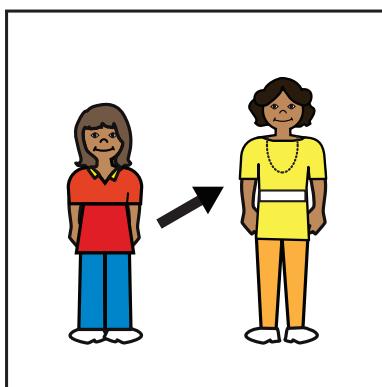
وقتی که با دوستام و خانوادم  
هستم، اشکالی نداره که به بازو،  
کمر، شانه یا دستهاشون دست  
بزنم یا اوナ به این قسمتهای  
بدن من دست بزنن. اینا  
قسمتهای «مجاز» بدن هستن.

مثلاً من می‌تونم بزنم قدش، به  
پشتیشون دست بزنم یا به بازوشون  
دست بزنم که توجهشونو جلب  
کنم. من اجازه ندارم به قسمتهایی  
از بدن بقیه دست بزنم که با لباس  
زیر پوشیده شده، مثل باسنیشون،  
سینه‌ها، ناحیه تناسلی همین طور  
خوب نیست که هیچ کس (به جز  
دکترم/پدرم/مادرم/...) به قسمت  
هایی از بدنم که با لباس زیر  
پوشیده شده دست بزنم. اینا  
قسمتهای خصوصی بدنم و  
مکان‌های «ممنوعه/توقف» هستن.  
اگه کسی به قسمتهای خصوصی  
بدنم دست بزنم باید بهش بگم  
«نکن» یا «نه» و به مادر، پدر یا  
علمم بگم. گاهی پدر، مادر یا  
دکترم نیاز دارم که قسمتهای  
خصوصی بدنم رو ببینم که بهم  
کمک کنن تمیز و سالم بمونم. اگه  
نخوام که اوNa قسمتهای خصوصی  
بدنmo ببینم می‌تونم ازشون بخوام.  
اسم پزشک یا کسانی که از کودک  
مراقبت می‌کنند که لازم است  
توانایی‌های روزانه‌ی زندگی یا  
اقدامات پزشکی لازم را انجام دهند.

## آموزش درباره قاعده‌ی پریود - داستان

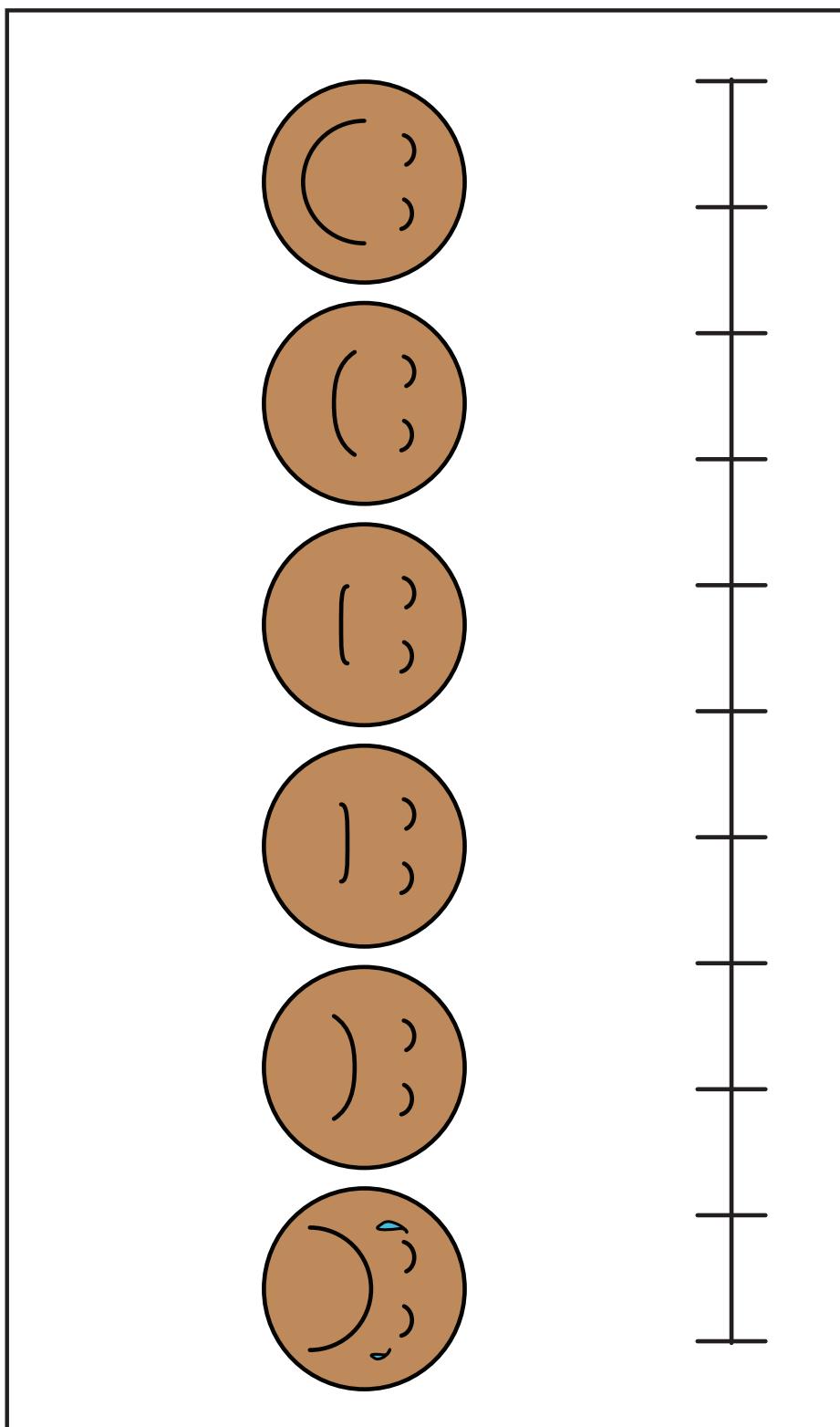
### قاعده‌ی پریود من

به زودی من مثل ... (مثال: خاله، مادر، خواهر بزرگ)، پریود می‌شم. این یعنی من دارم بزرگ می‌شم. بقیه‌ی دخترای هم سن و سال من هم پریودشون شروع می‌شه. وقتی که پریود می‌شم از واژنم خون بیرون می‌اد. این اشکالی نداره، من آسیبی ندیدم! من احتمالاً هر ماه پریود می‌شم، پریود یکم کثیف کاری داره و ممکنه شلوار و لباس زیرم کثیف بشه. من از یه نوار بهداشتی روی لباس زیرم استفاده می‌کنم که خون به شلوارم نرسه. استفاده از نوار بهداشتی ممکنه اولش عجیب باشه اما بهم کمک می‌کنه که شلوارم خونی نشه. من از نوار بهداشتی استفاده می‌کنم، بعد از ... ساعت، وقتی که نوار بهداشتی بو بده یا پراز خون بشه، توی دستشویی عوضش می‌کنم / من نوار بهداشتی کثیفو در میارم و توی یه دستمال توالت می‌پیچم و توی سطل آشغال میندازم. من نوار بهداشتی کسیفمو توی دستشویی نمیندازم و سیفون رو روش نمی‌کشم. وقتی نوار بهداشتی کثیفو دور انداختم به یه نوار بهداشتی جدید نیاز دارم. گاهی ممکنه وقتی پریودم دلم درد بگیره که به مادر یا پدر یا پرستار مدرسه می‌گم. پدر و مادرم به من افتخار می‌کنن که موقع پریود از خودم مراقبت می‌کنم و نوار بهداشتیم عوض می‌کنم.



## آموزش درباره قاعده‌ی (پریود) مقیاس درد

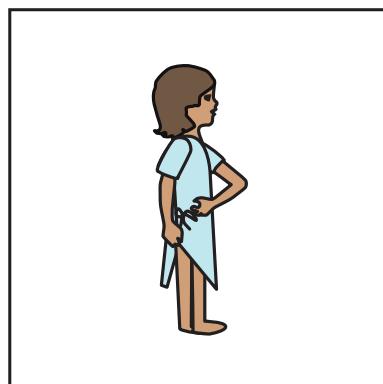
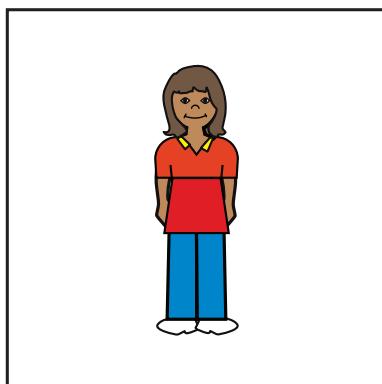
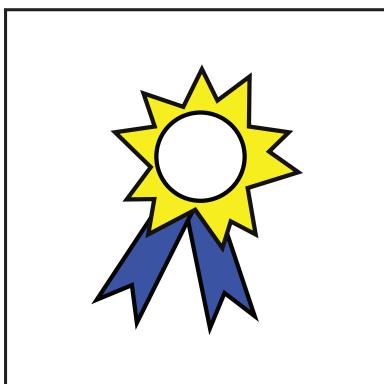
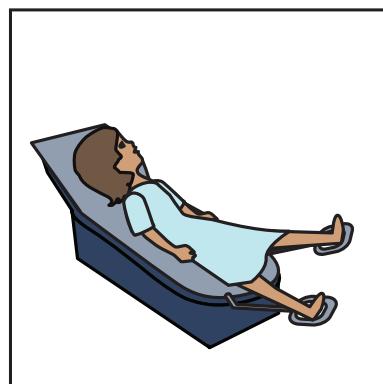
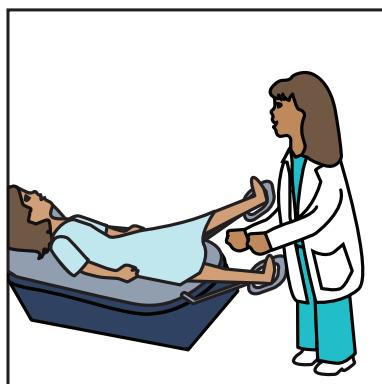
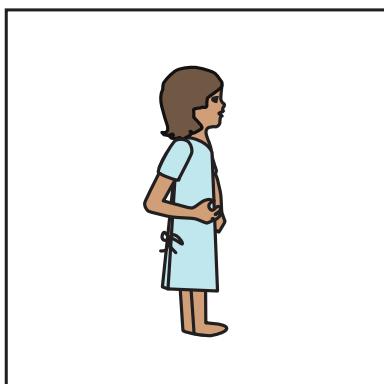
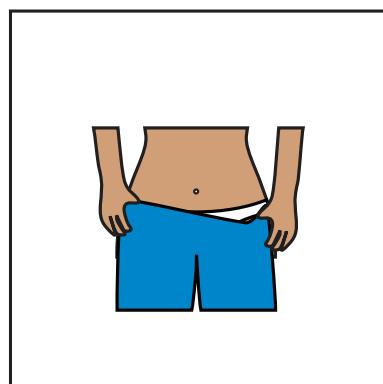
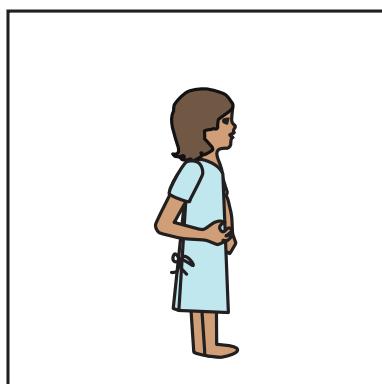
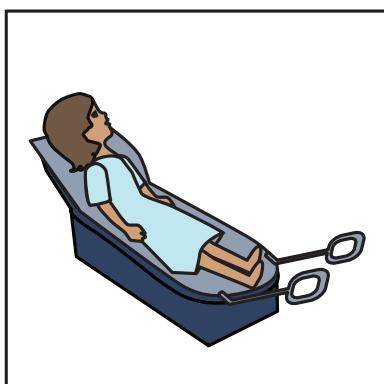
در مدت پریود، دخترتان ممکن است خسته یا بداخل‌لوق باشد. شکم او ممکن است ورم کند یا درد بگیرد. استفاده از یک مقیاس درد مشابه این مقیاس، می‌تواند به او کمک کند که به شما بگوید چه میزان درد و ناراحتی دارد.



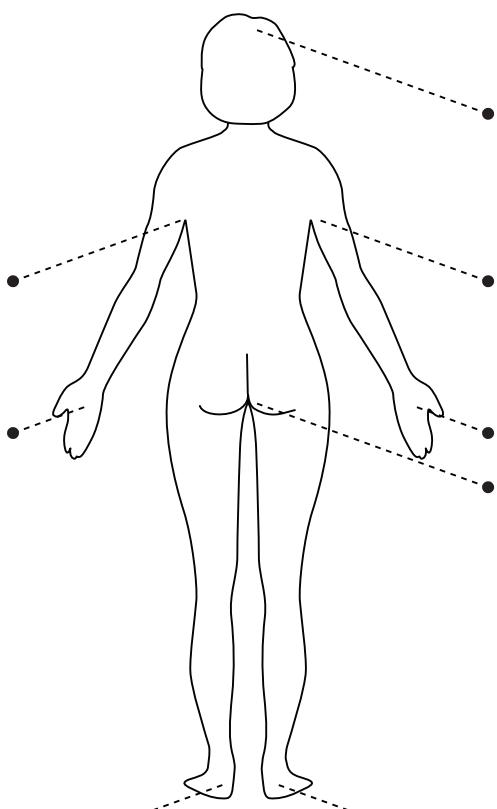
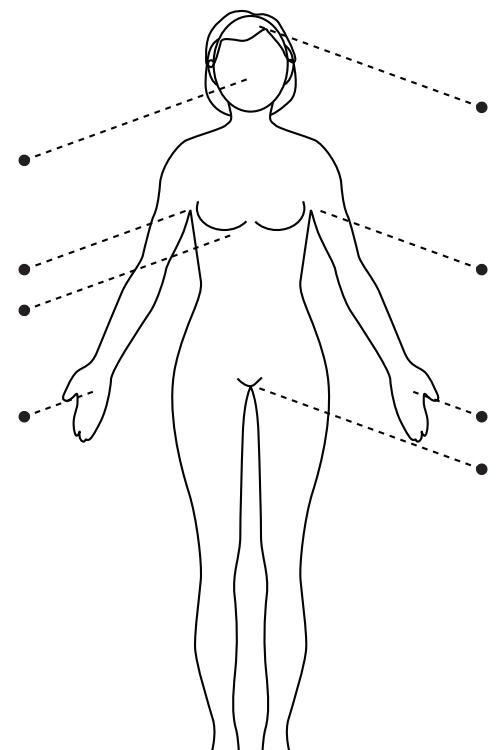
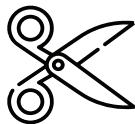
## آموزش درباره معاینه زنان

گاهی لازم است که ناحیهٔ تناسلی توسط پزشک و یا ماما معاینه شود، در اینصورت به دخترتان یک جدول از آنچه در معاینه اتفاق می‌افتد، نشان دهید.

شما می‌توانید با پیشرفت معاینه تصاویر را رد کنید تا به دخترتان نشان دهید قرار است چه اتفاقی بیفتد و چقدر از معاینه مانده است.



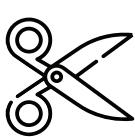
## آموزش بخش‌های بدن تصاویر





## تابلوی قبل/بعد قالب خالی

برای تشویق کودک خود برای انجام کارهایی مثل ورزش کردن که ممکن است برایش سخت یا ناخوشایند باشند، سعی کنید از یک حمایت تصویری مثل تخته‌ی قبل و بعد استفاده کنید. فعالیتی را که کودک تمایلی به انجام آن ندارد در قسمت ابتدا قرار دهید و فعالیتی را که به عنوان پاداش کودک در نظر گرفته می‌شود، در قسمت دوم قرار دهید. برای مثال «انجام ورزش» در قسمت اول با «بازی‌های کامپیوتری» در قسمت دوم قرار داده شود. بسته به سطح توانایی خواندن کودک، می‌توان از تصاویر یا کلمات استفاده کرد. به یاد داشته باشید: همیشه فعالیت جالب تر را در قسمت دوم قرار دهید. این به کودکتان نشان می‌دهد که برای به دست آوردن چه چیزی باید تلاش کند.



بعد

قبل

بعد

قبل



## عمومی / خصوصی - تابلوی خالی تقسیم بندی

شما می‌توانید با استفاده از تصاویر به دختر خود یاد بدهید که انجام چه رفتارهایی در مکان‌های عمومی اشکالی ندارد و چه فعالیتهایی باید در مکان‌های خصوصی انجام شوند. در این تمرین شما می‌توانید به کودک خود کمک کنید که فعالیت‌ها و مکان‌های عمومی و خصوصی را طبقه‌بندی کند. شما می‌توانید از تصاویر صفحات بعد یا تصاویر خودتان استفاده کنید.

بعد از این که کودک معنی خصوصی و عمومی را متوجه شد، می‌توانید از تصویر کلمات خصوصی و عمومی به عنوان یادآورهای بصری استفاده کنید. برای مثال اگر کودک دست در بینی خود کرد، کارت خصوصی را به او نشان دهید و به او بگویید که برای انجام این کار یک محل خلوت پیدا کند. می‌توان از این کارت‌ها و یادآورهای بصری برای آماده کردن کودک برای رفتن به یک مکان عمومی مثل رستوران استفاده کرد.

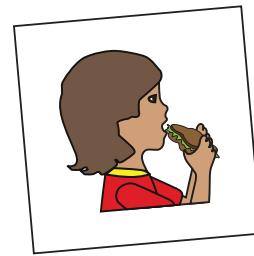
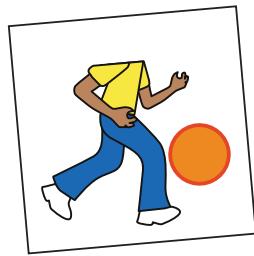
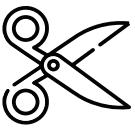


خصوصی

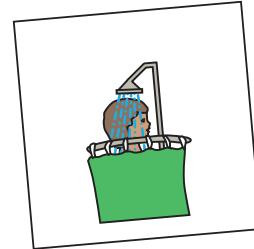
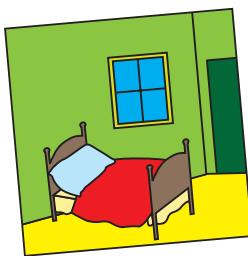
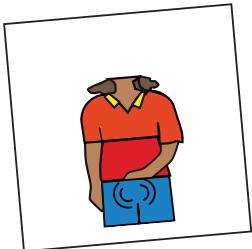
عمومی

A large rectangular dotted line intended for cutting, separating the 'خصوصی' (Private) side from the 'عمومی' (Public) side.

عمومی



خصوصی







## رفتارهای عمومی / خصوصی - تصاویر



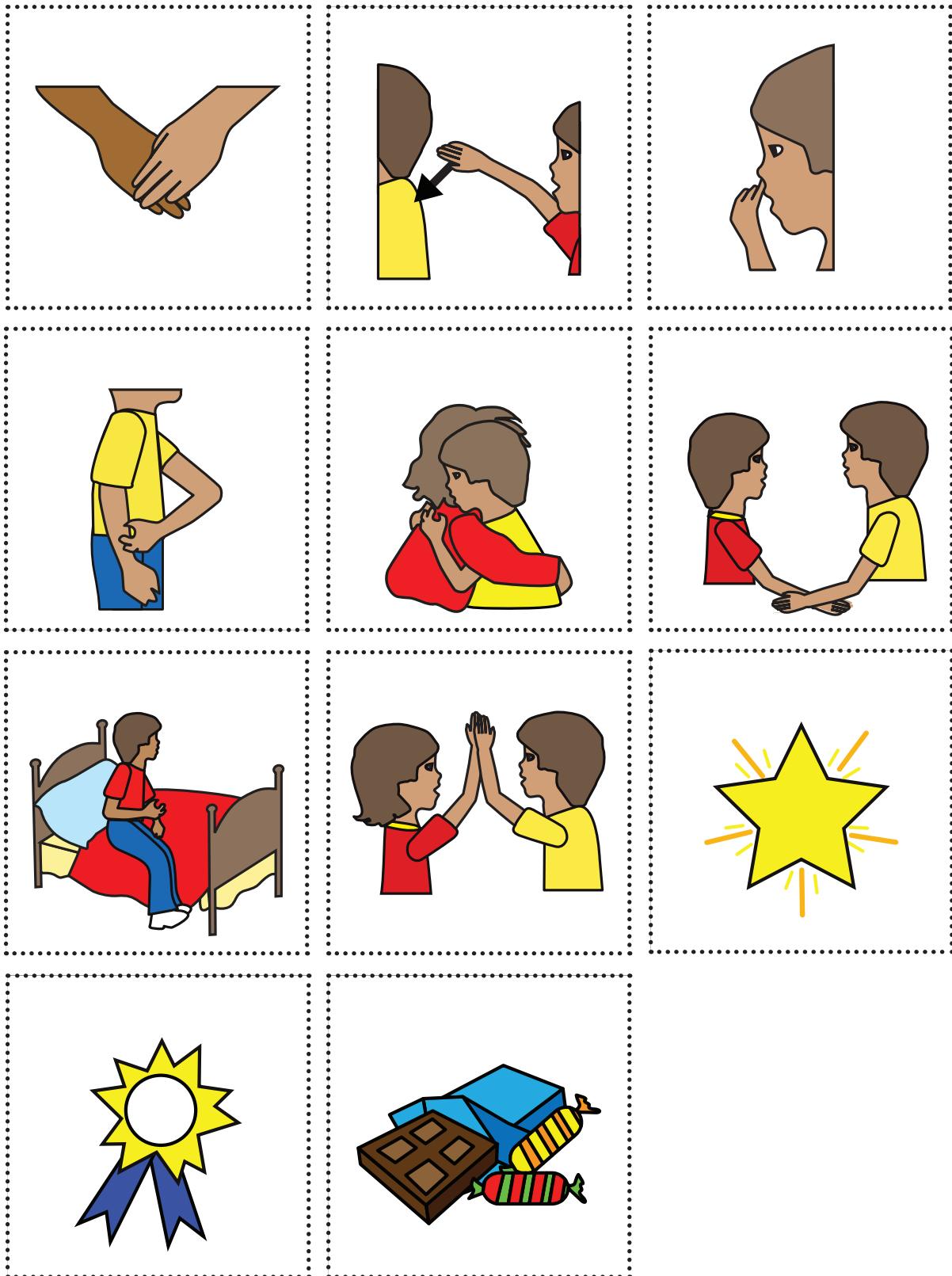


## رفتارهای عمومی / خصوصی - تصاویر





## رفتارهای عمومی / خصوصی- تصاویر

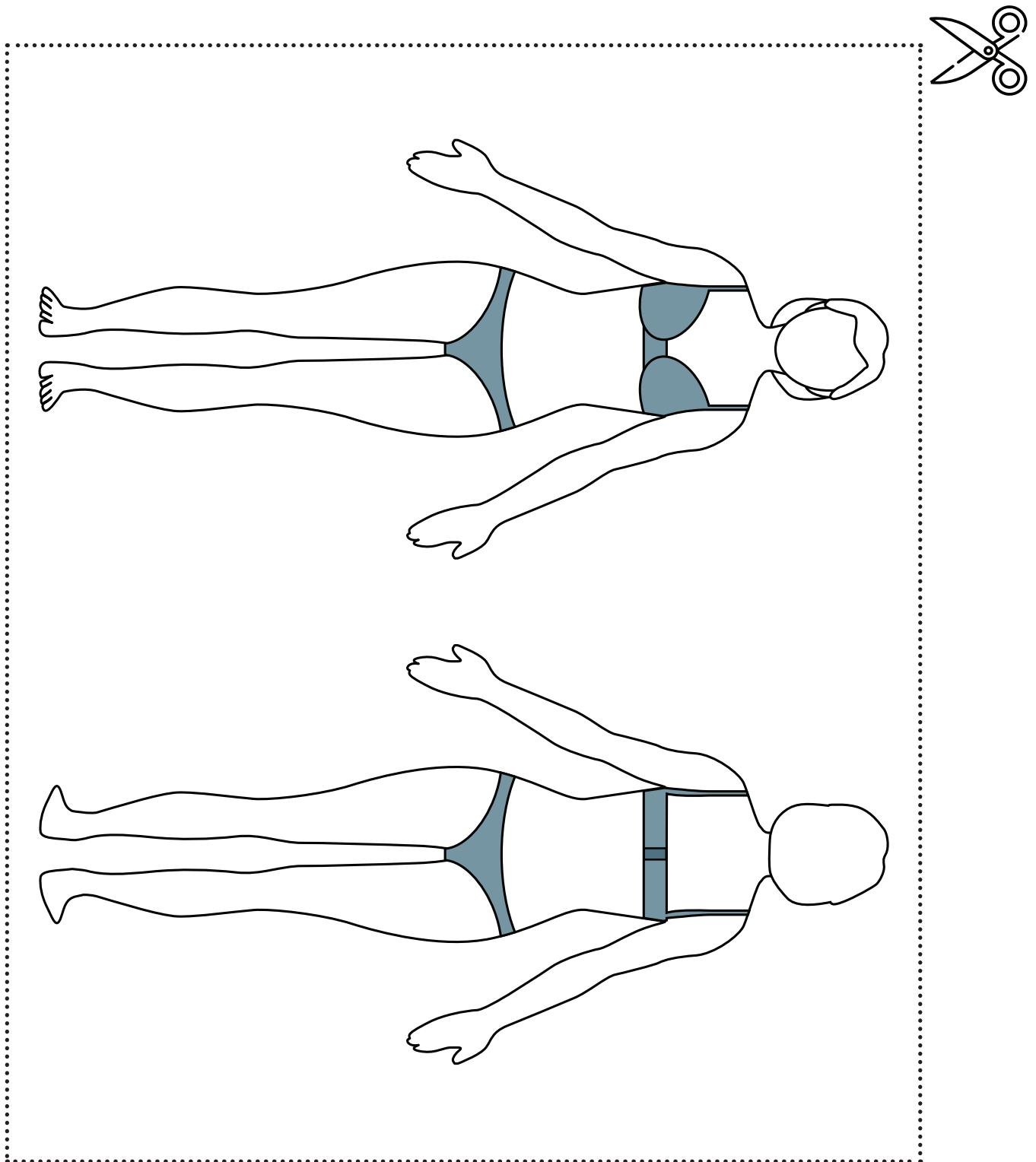




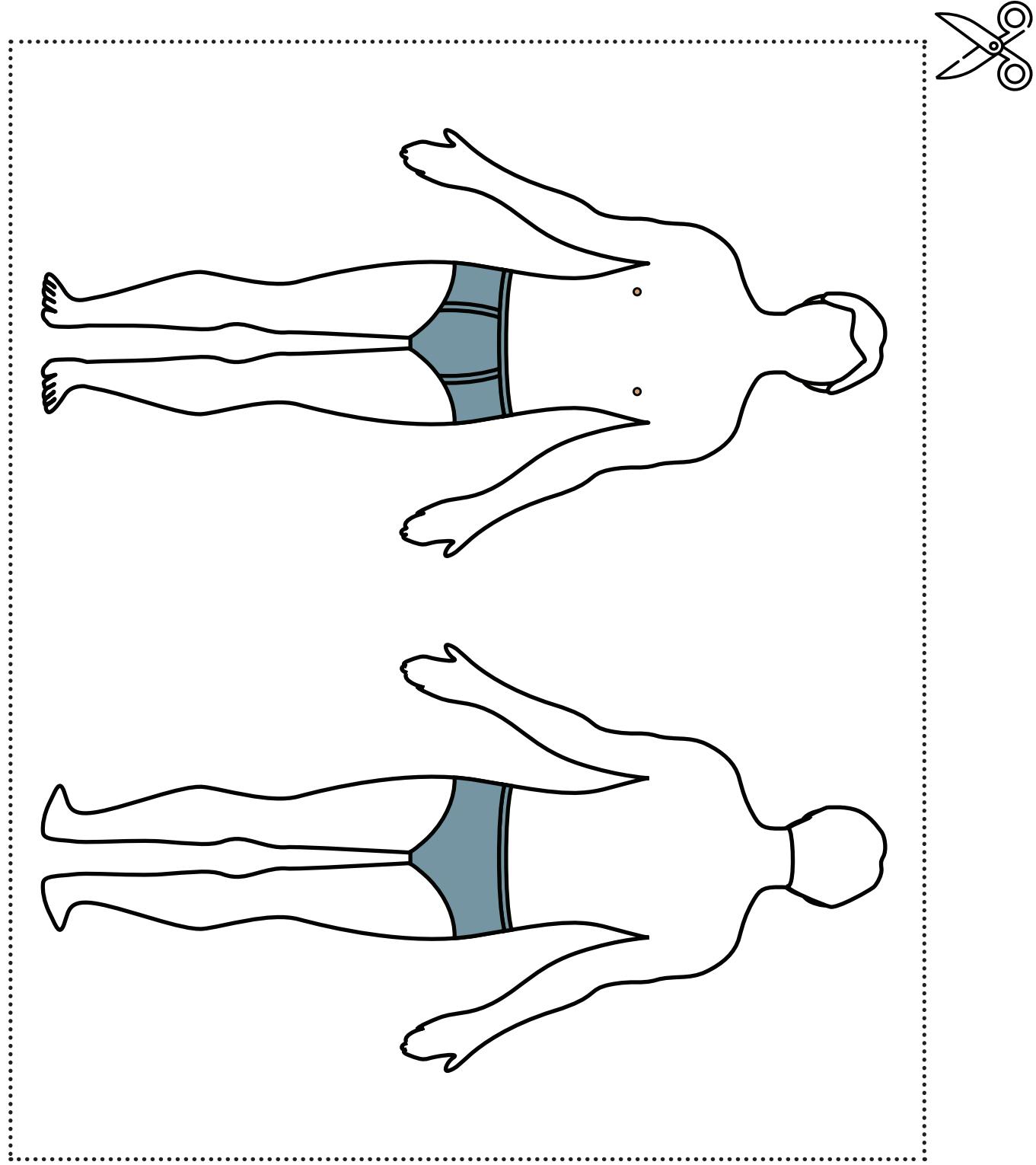
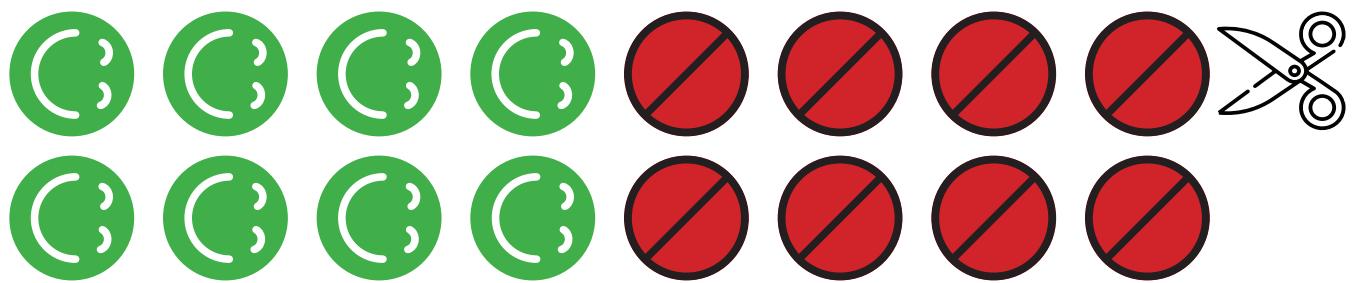
## بخش‌های خصوصی بدن- تصاویر

با استفاده از این تصاویر به کودک خود یاد دهید که چه قسمت‌هایی از بدن دیگران را می‌تواند لمس کند و به دیگران اجازه دهد که به چه قسمت‌هایی از بدنش دست بزنند. یک قسمت از بدن را نشان دهید و بگویید: می‌توانیم دست بزنیم؟ اگر جواب مثبت است یک دایره‌ی سبز روی این قسمت از بدن به معنی اجازه بگذارید و اگر جواب منفی است یک دایره‌ی قرمز به معنی عدم اجازه روی آن قرار دهید.

برای مثال، دختر شما باید یک دایره‌ی سبز روی دست و یک دایره‌ی قرمز روی باسن بگذارد. همچنین می‌توانید همین فعالیت را با سوال دیگران کجای بدن من را می‌توانند لمس کنند؟ انجام دهید.









## رفتارهای عمومی/خصوصی-داستان

### خانواده، دوستان و دیگران

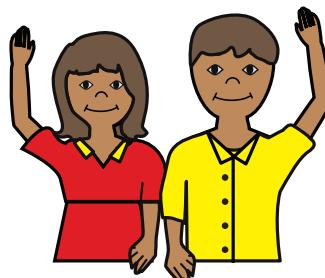
استفاده از یک بازی طبقه بندی برای توضیح روابط می‌تواند به کودکان در درک رفتار مناسب در هر رابطه کمک کند. برای مثال، افراد غریبه در ستون آخر هستند و کودک متوجه می‌شود که دست دادن با آن‌ها یا تکان دادن دست برای آن‌ها اشکالی ندارد. رفتارهای ستون اول مربوط به افرادی است که با هم ازدواج کرده‌اند یا رابطه‌ی عاشقانه دارند. خانواده و دوستان در ستون‌های وسط هستند. خانواده می‌تواند تصمیم بگیرد که در هر رابطه چه رفتارهایی درست است. برای معرفی کردن افراد هر گروه می‌توان عکس‌هایی از آن‌ها را قرار داد. تمرين کنید. این جدول را در بیرون از خانه همراه با خود داشته باشید و با استفاده از آن به فرزندتان در برخورد با دیگران کمک کنید. برای مثال وقتی کودکتان فردی را می‌بیند که از مدرسه می‌شناسد، جدول را بیرون آورید و به او نشان دهید که چه رفتارهایی در مقابل این فرد درست است.



خانواده

دوستان

غریبه‌ها

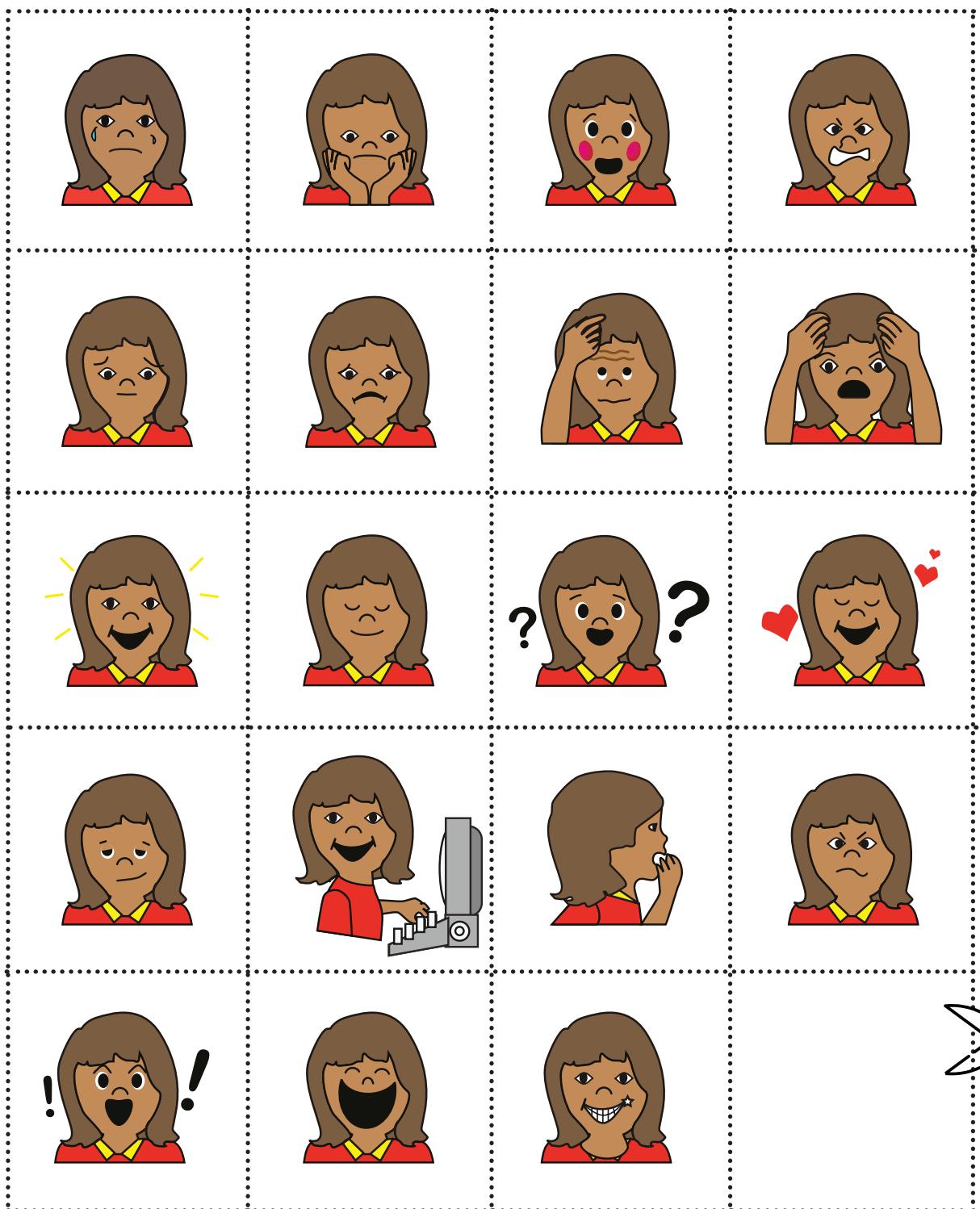





## رفتارهای عمومی/خصوصی- داستان

### احساسات و حالات- تصویر احساسات

این کارت‌های تصویری احساسات و حالات چهره‌ی مختلف را نشان می‌دهد. می‌توان از این کارت‌ها برای اسم گذاری احساسات کودکتان استفاده کنید یا به او کمک کنید به شما نشان دهد چه حسی دارد. برای مثال اگر کودک شما خوشحال به نظر می‌رسد، کارت «خوشحال» را به او نشان دهید و بگویید: امروز خوشحال به نظر می‌رسی. همچنین کودک می‌تواند یاد بگیرد با دادن کارت مناسب به شما نشان دهد چه حسی دارد.





ریاضیاتی مفاهیم / خصوصیاتی - داستان

## احساسات و حالت‌ها - یادداشت

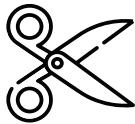
با استفاده از پادداشتی مشابه جدول مقایل احساسات و رفتارهای فرزندتان را دنیال کنید.

ما اولین ردیف را برای نمونه پر کرده‌ایم. شما می‌توانید این یادداشت‌ها را در ملاقات بعدی با پیشک همراه خود برد و در مورد نگرانی‌های خود با پیشک صحبت کنید.



ردیف	تاریخ	ساعت خواب	اشتها	رفتار	مکمل‌های دارویی
۱	۲۰ فروردین	۸ تا ۱۰ ساعت	نخوردن صبحانه	خواب همراه با کابوس	





## آموزش درباره قاعده‌ی (پریود) - برنامه‌ی جیبی

دستور العمل:

- ۱- یک پرینت رنگی از صفحات بگیرید. (۳ صفحه در کل)
- ۲- از خطوط نقطه چین ببرید تا کارت‌های تصویری جدا جدا بسازید.
- ۳- یک سوراخ در دایره‌ی سمت چپ بالا ایجاد کنید.
- ۴- با استفاده از عدد کارت‌ها را مرتب کنید. اگر از نوار بهداشتی بدون بال استفاده می‌کنید کارت ۸ تا ۱۰ را حذف کنید.
- ۵- کارت‌های تصویری را در یک حلقه قرار دهید تا ترتیب آن به هم نخورد.
- ۶- برای این که به دختران نشان دهید یک نوار بهداشتی کشیف به چه شکل است، از رنگ خوراکی قرمز با ماژیک استفاده کنید و یک نوار بهداشتی را در خانه رنگ کنید. حتی می‌توانید یک عکس از نوار بهداشتی کشیف بگیرید و در این برنامه‌ی تصویری قرار دهید.
- ۷- این برنامه‌ی تصویری قابل جایه‌جایی است و می‌توان در کوله پشتی، کیف پول یا جعبه‌ی وسایل نظافت قرار بگیرد.
- ۸- شما می‌توانید یک Velcro board پشت هر تصویر بچسبانید و یک Velcro board بسازید.



چگونه از پد استفاده کنم؟

۱



۲



۳











چگونه پد را دور بریزیم؟

11



## این کتاب مناسب



مربيان / خانواده / خودشخص

## مناسب سن



کودکی / نوجوانی / بزرگسالی

## مناسب طيف



خفيف / متوسط / شديد

